

Paduai szent Antal!
Könyörögj érettünk.

PADUAI SZENT ANTAL
TÁRSULATÁNAK TÖRTÉNETE
ÉS
ÁJTATOSSÁGI KALAUZA
CSIK-SOMLYÓN.

*

A SZERZETES ELŐLJÁRÓSÁG ENGEDÉLYÉVEL
ÖSSZEÁLLITOTTA :

KOVÁCS GERGELY

SZENT ISTVÁN KIRÁLYRÓL NEVEZETT ERDÉLYRÉSZI SZENT
FERENCZ-RENDŰ ÁLDOZÓPAP.

CSIK-SZEREDÁBAN.
NYOMATOTT GYÖRGYJAKAB MÁRTONNÁL.
1897.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Főtisztelendő

Simon Jenő

Atyának,

*a Szent István Apostoli Királyról
nevezett erdélyrészi szent Ferencz-
rend Tartományfőnökének, a koronás
arany érdemkereszt Tulajdonosának,
a Ferencz József-Rend Lovagjának,
az Isten dicsősége és a hivek lelki
üdve buzgó Munkásának*

fiui szeretettel ajánlja a

Szerző.

emléklap.

.....lakos, a
Paduai szent Antal-Társulatba beiratko-
zott :év, hó n
Csik-Somlyón.

.....
társulati elnök.

Jegyzet. Ezen lap a Társulati-tag
halála esetén kivágandó s a halálozás
napját a tul oldalon reá jegyezve, a tár-
sulati Elnöknek Csik-Somlyóra bekül-
dendő.

meghalt : év, hó
..... n.

Előszó.

Jelen művecskének célja, hogy a kegyes olvasóval megismertesse egyrészt — annak a kis csinos kápolnának történetét, mely — Erdélyben, Csikvármegyében, a Kis-Somlyó nevű hegy déli oldalán, — paduai szent Antal tiszteletére emeltetett; — másrészt, hogy ugyancsak paduai szent Antal tiszteletére, Csik-Somlyón, a szent Ferenczrendi atyák Sarlós-Boldogasszonyról nevezett templomában, a római pápa által búcsúkkal ellátott s engedélyezett: „Szent Antal Társulat” keletkezését, az abban nyerhető teljes és nem teljes búcsúkat és a társulati tagok kötelmeit nyilvánosságra hozva, — a nagy Szent iránti érdeklődést és tiszteletet az ájtatos olvasók szívében felkeltse, ápolja, fokozza, szóval a nevezett Társulatot mindinkább virágzóbbá tegye.

A történeti adatokat tisztelendő Losteiner Lénárd szent István magyar királyról nevezett erdélyrészi Ferenczrendi atyának „Cronologia

topographico — chorographica stb.“ czimü — latin nyelven irt — művéből vettem át s fordítottam magyar nyelvre. Losteiner e művét, rendfőnökének Péterffi Márton atyának jóváhagyása folytán, az 1776-ik évben kezdette meg s 1777-ik év szeptember 6-án fejezte be. Az egész mű a szent Ferenczrendiek csik-somlyói házi könyvtárában, mint kézirat őriztetik.

Losteiner atya kéziratán kívül használtam még: Zsihovics F. „Officium divinum“-át; — a társulati „Album“-ot és „Liber capellae stb.“ czimü könyveket is.

Adja Isten, hogy kik e jelen művecskét olvassák, mint paduai szent Antal buzgó tisztelői, a nagy Szent pártfogása alatt bőségesen részesüljenek az égi kegyekben!

Csik-Somlyón, 1897. Istenes szent János napján, márczius 8-án

a szerző.

I. RÉSZ.

A kápolna története.

Erdélyben, Csikvármegyében az úgy nevezett Kis-Somlyó hegy déli oldalán, a szent Ferenczrendi atyák gondozása alatt a mai napig is fennálló csinos kápolnának keletkezése, az 1661-ik évre vihető vissza, arra az időre tudni illik, a midőn a pogány török csordák — miután Háromszéket hatalmukba ejtették, — a csiki székely népet is megsemmisítéssel fenyegették.

De lássuk a mint maga Losteiner elbeszéli Kazi atya után :

1661-ik évben, — a török járom alatt, az ozmán csapatok dühe megsemmisítéssel fenyegette Csikmegyében mind a világi hiveket, mind az egyháziakat templomaikkal s lakhelyeikkel együtt. Rövid fél nap, mintegy hat óra lefolyása alatt, nem kevesebb, mint 26 város s falu lett a lángok martaléka a templomokkal együtt. Felgyújtatott ez alkalommal a szent Ferenczrendi

atyák csik-somlyói kolostora is; a nemrégiben újra épített oltárok leromboltattak s felégettettek; erősen meg lett rongálva a nagy áron s különös gonddal, szorgalommal, csak két évvel előbb, — 1659-ben — épített orgona is. Ezen pusztulás alkalmából a templom mennyezete összeomlott, azonban a Boldogságos Szűz Mária csodatevő szobra épen maradt. Csik-Szentmihályi öregebb Sándor Péter írja, hogy midőn a rettenetes rombolás véget ért, öt tatár visszamaradt a templomban s a Szent Szűz szobrát korbáccsal verve, sértegették. Ekkor ejtetett a szobor arczán az a többszörös ütés, melynek nyoma manapság is könnyen észrevehető, melyet — jöllehet több festő megkísérlette — befesteni, kijavítani, még eddig nem lehetett.

De a vad csorda, nemcsak a kolostort s templomot dulta föl, hanem, hogy az istentiszteletet is megakadályozza — a szerzetes atyákat kiirtani törekedett. Ugyanis, mint Kajoni János szerzetes atya feljegyezte, 1661-ik év, október 21-én, szent Ursula napján, a midőn a kolostor a török s tatár csapatok által felgyújtatott, — egyszersmind nyolcz szerzetes testvér lett áldozatukká. Nevezetesen: Somlyai Miklós atya, az öreg hatvan

éves házfőnök — guárdián, Csomortány mellett megöletett; Pálfalvi Péter, ki világi papból lett szerzetessé, a templom égő teteje alatt, a lángok által emésztetett fel; Szentimrei József szerzetes ujoncz növendéknek a fitódi erdőben feje vétetett; Kolozsvári János szerzetes testvér a Szép-havas hegyen, — hasonlóképen — lefejeztetett. (Sirja fölött későbbben keresztet is emeltek a hivek, de 1775-ik évben a villám felgyújtotta s elhamvasztotta). Besszei Pál, Bosznai Illés, Görög Jakab szerzetes papnövendékek és Mácai Antal egyszerű laikus testvér, fogságba hurczoltattak, de később Isten kegyes jóvoltából mindnyájan megszabadultak.

A csik-somlyói zárdában élt ezen szomorú események történetkor, még egy szerzetes testvér; nevét Losteiner nem jegyzi fel, sőt egyenesen — anonymus — névtelennek említi, a ki Hosszu-Aszóról származott s a Csobot családdal vérrokonságban állott; de valószínűnek tartja, hogy a kápolnaoltárának felső részében talált kőben, — téglába vésett írat: „Joannes Mák Ao 1673“ szerint „Mák János“, annak a bizonyos szerzetesnek neve volt, kiről most szó van. Ez a fráter látva a pogány tatár csapatok gyászos puszt-

titását, hazájának szomorú sorsa miatt megrettenve, miután a kolostor falai közé menekült, jajveszékélő hivek között nem hitte magát biztonságban, azért a szomszéd Kis-Somlyó nevű hegy déli oldalára vonta magát. Akkor még e hely sűrű fákkal volt beborítva. Innen szemlélhette a kolostor udvarába menekültek szánamegyilkoltatását; hallhatta a szerencsétlenek sirását, jajgatását s jól érezhette az elhamvasztott kolostor üszkeinek füstszagát. Belátta, hogy az ő részére sincs emberi segedelem; a tatárok már a körülötte levő bokrokban is kutatni kezdtek; rettenetes szorongattatás s halál félelem vett rajta erőt; ott állt, azon a helyen, hol most szent Antal kápolnája áll; sűrű fákkal borított hely volt az; — midőn egy pillanatra a nagy félelem, a kínos szorongattatásból magához jött volna, egy mentő gondolata támadt. Ezt a gondolatot követve megfogadta, hogy saját kezeivel paduai szent Antal tiszteletére azon a helyen, hol áll, kápolnácskát fog építeni, ha a vérengző latrok kezeitől őt megmenti. S a csodatevő nagy Szent pártfogásába helyezett reménye nem csalta meg őt, ki segedelemért esdve könyörgött. Biztonságban maradt, az élet-halál veszélytől sze-

rencsésen megmenekedett. Eltelve az örök Jóság iránt hálával, fogadását megtartotta s a kápolnát felépítette. Tehát ama bizonyos szerzetes fráter csodás megmenekülése a tatárok gyilkos kezeiből, volt oka, hogy, a még ma is — egész Csikban legszebb alakkal bíró kápolna — a Kis-Somlyó hegyen — paduai szent Antal tiszteletére felépítettett.

Ha azonban a kápolna oltárának felső részében talált téglá bizonyító erővel birhat, úgy az ezen téglába vésett szavak: „Joannes Mák Ao 1673.“ — azaz magyarul: „Mák János 1673. évben“, azt látszanak bizonyítani, hogy Mák János, a ki valószínű nem más volt, mint az a szerzetes fráter, kiről fentebb szó van, — 1661-ik évben egészen nem építette fel a kápolnát, hanem több év múlva s csak 1673-ik évben — tehát mintegy 12 év után fejezte be az építkezést teljesen. A kápolna azonban kezdetben nem volt akkora mint most. Akkora volt csak, mint a mekkora a mai szentély által elfoglalt rész; vagyis, akkora csak, hogy az oltárt, a miséző papot s a segédkező — ministránst, oltárszolgát volt képes befogadni.

Jóval később, 1749—1750-ik évben a ká-

polna kibővítettett, — úgy látszik az ájtatoskodók bőkezősége s áldozatkészségéből, — olyformán, hogy a már meglevő kápolnához hosszaságban, — szentélyt építtettek s a régi kápolna az így kibővítettnek hajója lett.

De a csodatevő szent iranti hódoló tiszteletnek, ez a hely is szűk, kicsiny volt. Különös isteni kegyelem folytán, szent Antal csodálatos módon eszközli, hogy 1773-ik évtől számítva, mintegy három év alatt a kápolna, méltóságos hallerkői Haller Karolina grófnő bőkezőségből megnagyobbíttatott, jobban mondva, újra építtetett. Történt pedig ez a következőképen :

Nagyméltóságú Gyulai Ferencz urnak, — ki egy gyalogezred parancsnoka — generálisa — volt, s neje méltóságos hallerkői Haller Karolina grófnőnek, volt két gyermekük ; egy fiu s egy leány. A leánykát az édes szülők — különösen az édesanya véghetetlen nagy fájdalmára, elragadta a kegyetlen halál. A nagy veszteség, a súlyos csapás okozta fájdalmukat, még inkább növelte, hogy a másik, most már egyetlen fiacskájuk is veszélyes betegségbe esett. Ehhez járult, hogy maga a grófnő is iszonyuan kínzó fül fájdalmak által gyötörtetett. Történt, hogy a sok

oldalu szenvedések sulya alatt kifáradva, midőn egyszer a grófnő esti nyugalomra távozott, még nem zárta le mélyen szemeit az álom, sőt teljesen ébren volt, — ágya előtt egy Ferenczrendi szerzetesnek ruhájába öltözött férfi alakját vette észre ; eleinte azt hitte, hogy miután nagyon ki volt merülve, az álmoság szülte képzelődésből származik e látomás ; azért, hogy meggyőződjék arról, miszerint csakugyan nem alszik, hanem ébren van, mindkét szemét erősen felnyitja, a Ferenczrendi szerzetes alakja azonban ekkor is csak ott állott előtte. E szokatlan dolog egész csodálkozással töltötte el. Ekkor az a szerzetes alak így szólt hozzá : „Ha fiadat a halál karjaiból ki akarod ragadni s magad egészségét vissza akarod nyerni, úgy Erdélyben, — azt a kápolnát, a melynél Paduai szent Antal tiszteletére kilencz napi ájtatosság szokott tartatni, — építsd fel.“ A grófnő miután megígérte, hogy a kérést teljesíteni fogja, — a látomány eltűnt ; a szerzetes doktort nem látta többé ; eltűnése után rendkívüli gond s nyugtalankodás vett erőt az urnőn, ki alig várta a nap keltét. De midőn a reggel felvirradt s hallja, hogy az ő kedves fiacskája, — kiről azt hitték már, hogy a reggelt

meg sem éri, — teljesen jobban, sőt jól érzi magát s önmagán hasonlóképen tapasztalja a gyógyulást, ekkor valónak tartotta s bizonyossággal hitte, hogy ama szerzetes orvos, kit ő látott nem volt más, mint az ég küldöttje; — hogy a látomás nem álmkép, nem képzelődés volt, hanem valóság. Miért is nem feledkezett meg ama ígéretéről, melyet az éjjeli órákban, az előtte álló szerzetesnek fogadott; ígéretéhez hűen utána látott, hogy azt a bizonyos kápolnát, — melyről semmit sem hallott ez ideig s azt sem tudta hol s mely vidéken létezik — felépíttesse. Mindenek előtt, főtisztelendő Péterffy Kornél atyától megtudakolta, hogy hol van Erdélyben olyan kápolna, melynél a szerzetes kijelentése szerint paduai szt. Antal tiszteletére kilencz-napi ájtatosságok szoktak tartatni. Csakhamar bebizonyosodott, hogy ilyen kápolna csak egy van, az tudniillik, mely a csikmegyei Kis-Somlyó hegyen van építve s hogy ez az, melyet újból fel kell építenie, ha a szerzetes doktor kívánságát, — mint megígérte teljesíteni akarja. Azért gazdag bőkezűséggel 620, azaz: Hátszáz magyar forintot ajánlott fel s főtisztelendő Thots Sebestyén, szent Ferencz-rendi atya, a kápolna akkori gondnokának szor-

galma s buzgó igyekezete mellett, még 1773-ik évben megkezdették az újraépítési munkát s valóban csinnal, a következő három év alatt be is fejezték, úgy, hogy az 1749—50-ben kibővített kápolna falai nagy részben lebontattak s újra építették, hozzá épülve a régi kápolna előtt lévő területen a mai hajó, jelenlegi szélességében s hosszúságában; mi által három év alatt a kápolna, — a mai napig is fennálló szép s csinos alakját nyerte.

Ez időtájban történt, hogy az 1774. évben elhalt XIV. Kelemen pápa utódául 1775-ik évben VI. Piuszt választották az anyaszentegyház látható fejévé. És az év éppen jubiláris — teljes búcsúi — év volt*).

*) A jubileum a teljes búcsúnak egy neme. Jubilaris, teljes búcsúi év olyan év, melyben jubileum van engedve. VIII. Bonifác pápa 1030-ik évben engedett ilyen búcsút; s elrendelte, hogy minden 100 évben tartassék jubileum még pedig lehető nagy ünnepélyek mellett. De mivel ilyen hosszú időközben egész nemzedékek tűnnek el az életből s így sok ember nem részesülhetett a jubileumi búcsúk lelki örömeiben, azért 1350-ik évben VI. Kelemen pápa minden 50-ik évben megtartatni rendelé a jubileumot s mert még az is hosszú időköznek bizonyult, ennél fogva III. Orbán pápa minden 30-ik esztendő-

VI. Pius tekintettel erre, s nemkülönben pápává történt megválasztatására, Rómában jubileumot hirdetett, melyet azután az egész anyaszentegyházra kiterjesztett. A pápai Bulla értelmében teljes-búcsút nyerhettek a mindkét nembeli hivek közül mindazok, kik a lelkipásztoraik által kijelölt négy templomot, vagy más szent helyet, öt napon — tehát ötször — meglátogatják s minden látogatás alkalmával 5 Miatyánkot, 5 Üdvözlégy-et elimádkoznak. De a pápai levélben az is fel van említve, hogy, ha az ötszöri látogatás körmenetileg végeztetnék, akkor

ben, végre III. Pál 1547-ben 25 évenként akarta azt engedélyezni. Ez utóbbi 25 éves időköz szerint esett jubileum az 1775-ik évben is. Napjainkban azonban 25 évi időközökön kívül még egyéb nevezetes alkalmakkor is engedtetik jubileum, mint: új pápa választáskor, — (ez 1775-ben összeesett a 25 éves jubileumi idővel s azért az ujonnan választott VI. Piusnak kettős oka volt jubileumot engedni;) továbbá valami nagyszerű világesemény alkalmából s egyéb okokból; pl. XIII. Leó pápa püspöki, áldozópapi jubileumai stb. — A jubileumra nézve, még megjegyzendő, hogy jubileum alkalmával, minden pap feloldozhat a fenntartott esetektől, mindennemű egyházi fenyítéktől — (censura) — még az excommunicatiótól, vagyis az egyházi kiközösítéstől is!!

az első körmenet: 1776. év május 16-án tartas-
sék, vagyis: Jézus mennybemenetele ünnepén.

Csik-Somlyón, eme szent helyeket kellett
meglátogatni: 1) a plébániai, vagyis a szent Pé-
ter és szent Pál apostolokról nevezett templomot;
— 2) az ugynevezett Salvator hegyen a Leg-
szentebb Üdvözítőről elnevezett Salvator-kápol-
nát; — 3) a paduai szent Antal kápolnáját a
Kis-Somlyón és 4) a Ferenczrendi atyák zárda-
templomát, mely Sarlós Boldogasszonyról ne-
veztetik.

Mielőtt azonban az említett jubileumi bu-
csuk megkezdettek volna, a paduai szent Antal
tiszteletére emelt kápolna, az akkori püspök —
nagy méltóságu Kolonits Lászlótól nyert megbí-
zás — illetve felhatalmazással — főtisztelendő
Bodor István, felső csik-kerületi főesperes s
gyula-fehérvári kanonok által ünnepélyesen meg-
áldatott 1776. május 7-én.

Ettől az időtől kezdve napjainkig, a kápolna
a buzgó hivek könyöradományjaiból tartatik fel.
A belső felszerelés, az egyházi ruhák stb. részint
a hivek áldozatkészségéből befolyt filléreken vé-
tel útján, — részint ajándékozások által szere-
zettek be. Sőt, nem egyszer megtörtént, hogy

midőn a kápolna pénztára kiürült, — pl. az 1840—49-iki forradalmi években a pénz változás miatt, de részint azért is, mivel ez években, a forradalom végett, az ugynevezett kilencz keddi ájtatosságok nem tartattak meg, — sőt 1850. 1851-iki években is oly kevesen voltak az ájtatoskodók, hogy a pénztárnak ugyszólván semmi jövedelme sem volt, — a csik-somlyói zárda gondoskodott a kápolna minden szükségéről.

A mint a szent Antal kápolna könyvében — „Liber Capellae sancti Antonii padua“ — fel van tüntetve; a nemesszivü urnő, hallerkői Haller Karolina, még két ízben járult nagyobb összeggel a kápolna fenntartásához, 1802-ben 102 és 1804-ik évben 125 forinttal.

Az újabb időkből pedig t. Balog Elekné, született Koller Anna asszony nevét találjuk bejegyezve az imént említett könyvben. Ő 1895. év április 10-én 100 o. é. forintot adományozott a kápolna részére — javítási költségek czimén.

A kápolnán, 1773 óta, költségesebb javítások, öt ízben eszközöltettek; és pedig: 1802—1804-ik években: 271 frt, — 1856—57-ig 285 frt 98 kr, — 1873-ban: 114 frt. 1876-ban: 108 frt és 1896—97-ik évben 230 frt erejéig. Utóbbi

alkalommal a kápolnához felvezető lépcső kőből újból építtetett. A kápolna falai kívül és belül czementtel kijavittattak; kívül fehérre s belül égbék színre bemeszeltettek. Az ajtó vas lemezzel beborított s fedett zárral lett ellátva. A tető is kijavittatott. Szóval a kápolna teljesen restauráltatott, kivéve az oltárokat.

Ez a Kis-Somlyóhegy déli részén — oldalán épült — paduai szent Antal kápolnájának története.

II. RÉSZ.

Paduai szent Antal tiszteletéről, nevezetesen: a „Paduai szent Antal Társulatról“ Csik-Somlyón.

Midőn paduai szent Antal tiszteletéről szólok, nem terjeszkedem ki a kápolna felépítését megelőző évekre, vagyis az 1661-iki év előtti időkre, annál is inkább, mivel az ugynevezett: paduai szent Antal társulat, — melyről itt különösen említés van, — Csik-Somlyón, csak a kápolna felépíttetése után jóval későbbben, évtizedek után keletkezett.

Szent Antal tiszteletére vonatkozó adatokat nem találunk egészen 1720-ik évig. Losteiner először 1720-ik évről tesz említést; ebben az évben ugyanis, a csik-somlyói tanuló ifjuság kezdett első sorban paduai szent Antal iránt kiváló tiszteletet tanusítani. Őt égi védnöküknek választották, hogy hathatós pártfogása s kalauzolása mellett annál biztosabban érhessék el az

égi Parnassust*) s eljuthassanak az örök boldogság hazájába. Ezen ragaszkodó tiszteletből kifolyólag 1741-ben szokásba vették, hogy évenként paduai szent Antal ünnepét, azaz június 13-kát megelőző kilencz kedden, — labarum**) — alatt kivonultak a Kis-Somlyón épült szent Antal kápolnájához, mely helyet csodás keletkezése foly-

*) Ez a szó Parnassus, itt átvitt értelemben van használva. Parnassus egy hegynek a neve, mely Görögországnak Phokis nevű tartományában van. A görögök hitregéje szerint Parnassus hegye épugy, mint Helikon, Pindus stb. hegyek, a muzsáknak, vagyis a magasztos ihletség — és a zenészet, szóval a tudomány isteneinek — illetve istennőinek, — mint: Clió, Euterpe, Calliope stb. voltak szentelve. Parnassus tehát oly hely volt, hol a görög istenek vagy istennők tartózkodtak s midőn mi katolikusok mondjuk: égi Parnassus, akkor Parnassus alatt átvitt értelemben azt a helyet értjük, hol szent hitünk szerint az igaz Isten trónol, vagyis értjük az eget, a mennyet.

**) Labarum, ez szórul-szóra deák nyelvből magyaritva annyit jelent mint: diszes hadizászló a romáknál. Itt labarum alatt értjük a tanuló ifjúságnak, — a méhkashoz hasonló, drága kelmével bevont jelvényét, a melyet körmenet alkalmával az ifjuság előtt hordoznak, mint zászlót.

tán, különösen szentnek tartottak. Így akarták égi pártfogójuk iránt, szivök tiszta oltárán ápolt fokozódó tiszteletüket s buzgó érzelmeiket külső-képen is kifejezni.

De lássuk ezen ájtatos ifjuság mi okból választotta a junius 13-át, vagyis paduai szent Antal ünnepét közvetlen megelőző kilencz keddet — buzgólkodásának napjául? Azért, mert maga szent Antal jelölte azokat ki. 1617-ik évben történt ugyanis, hogy Olaszországnak Bononia nevű városában egy előkelő asszonyság, a ki már 22 év óta magtalan volt, paduai szent Antalhoz folyamodott pártfogásért. Szent Antal megígérte neki, hogy méhe gyümölcsözővé lesz, csak látogassa meg kilencz kedden az ő képét, mely a szent-Ferenczrendi szerzetesek templomában tiszteltetik. Így választotta szent Antal a kilencz keddet s tette különösen kedves napjaivá. Ezért választották az ifjak is, a csodásan jelölt keddi kilencz napot. Innen van, hogy szent Antal napját, azaz junius 13-át megelőző 9 kedden tartatik az ugynevezett keddi bucsu.

Hanem kezdetben nem oly rendben ment végbe az ájtatosság mint napjainkban. Így 1743. évig egyik tisztelendő atya a Ferencziek közül,

egyszerűen kivezette a körmenetet a kápolnához ; a körmenet alatt énekeltek ; azután a kápolnában, csendes vagy énekes szent mise volt, a mint az idő engedte ; mert a kápolna még ekkor annyira kicsinyke volt, hogy csak a miséző papot s a segédkező oltárszolgát volt képes befogadni, az ájtatos ifjuság pedig a kápolna előtt, kívül foglalt helyet ; ha tehát eső, hó vagy szél zavarta az ifjuságot, a szerint az ájtatosság is rövidebb ideig tartott. Szent beszéd azonban 1743-ig nem tartatott.

1743-ik évben Ambrus Jukundián Ferencz-rendi atya s jeles tanár volt az első, ki hogy a tanuló ifjuságot paduai szent Antal követésére annál inkább buzdítsa s lelkesitse, a kápolnánál hitelemző szent beszédet tartott. Ezt megtudva a nép, évről-évre nagyobb számban jött ájtatoskodni ; férfiak és nők egyaránt, nagyobb és nagyobb csoportokban sereglettek össze, a keddi búcsúkra ; néhány év alatt oly nagy arányokat öltött az ide zarándokoltak száma, hogy egy-egy keddi bucsu alkalmából három-négy ezer ájtatoskodó is volt jelen. Csiknak távolabbi részeiből is sokan jelentek meg, hogy a nagy Szent iránti tisztelet adóját lerójják.

Mily nagy számmal jöttek össze ajtatoskodni a hivek, erről tanuskodik egy: 1777-ik év május 6-ról keltezett jegyzék, mely szerint ez évben is, ápr. 15-én, — az első keddi búcsún, — csak Szent-Lélek, Delne és Szeredából, — 1181 ajtatoskodó egyén jelent meg; pedig éppen e napra esett országos — évivásár — (sokadalom) miatt, felényien sem jöttek ajtatoskodni, mint egyébkor. Így mondja említett jegyzék.

Látva mindezt a szent Ferenczrendi szerzetesek főelőljárósága, hogy egyrészt paduai szent Antal iránt a buzgalmat, másrészt az isteni tisztelet növekedését, a hivekben annál inkább előmozdítsa s ápolja, azért 1743-ik évben főtisztelendő Bereczki Romuald atyát, a kitűnő s buzgó szónokot nevezte ki szónoknak a kilencz keddi ajtatosság alkalmára. Ő volt a legelső szent kilenczedi szónok.

Ettől az időtől számítva, egész 1772-ik évig, semmi sincs feljegyezve az évkönyvekben a szent Antal tiszteletére rendezni szokott keddi búcsúkról.

1772-ik évben végre, — mivel a hivek buzgólkodása napról-napra fokozódott s paduai szent Antal tisztelete mindinkább nagyobb ará-

nyokat öltött, — a lelkek üdvét munkáló Ferenczrendi atyák gondoskodása mellett: szent Antal védnöksége alatt jött létre az ugynevezett: Paduai szent Antal Társulata. Az erre vonatkozó püspöki engedmény így hangzik:

Szent Háromságról nevezett Szereday Antal, a hittudományok doktora, a gyulafehérvári székesegyház nagyprépostja, apostoli főjegyző, nagyméltóságu és főtisztelendő báró Bajtai Antal József erdélyi püspök urnak a lelkiekben helyettese, káptalanbeli főügyhallgató, az erdélyi nagy fejedelemségben a tekintetes királyi ítélőtábla főbirája.

Üdv és minden jó az Urban általában és egyenkint mindazoknak, kik jelen sorainkat olvassák!

Az isteni törvényekből s az egyházi rendeletekből egyaránt kitűnik, hogy mindazok, kik a hivek lelkiüdvének munkálására vannak hivatva, — első és legfőbb gondjukat arra fordítsák, hogy az istentisztelet és a keresztény jámborság, a hivek lelkében ne csak ápoltassék s fentartassék, hanem hogy mindinkább gyümölcsözőbbé is tétessék. Ennélfogva, — annális inkább, mert Krisztusban tisztelendő Raffain Ágos-

ton atyának a szent István királyról nevezett erdélyrészi szent Ferenczrend tartomány főnökének, hozzánk intézett kérelméből tudomásunkra jutott, miszerint a buzgó hivek közül igen sokan óhajtják, hogy a Ferenczes atyák Sarlós Boldogasszonyról nevezett csik-somlyói templomában, mindkét nembeli hivek részére, egy a paduai szent Antal pártfogása alá helyezett ugynevezett: Szent Antal Társulat — állíttatnék fel, — mint-hogy ezen üdvös és dicséretes törekvésben, valamint az Isten nagyobb dicsőségének, épügy a hivek lelkiüdvének előmozdítását látjuk, — beleegyezőnk és jóváhagyjuk, hogy a kérdéses szent Antal-Társulat vagyis: Testvérület, — a fentebb nevezett templomban, — melyben, mint a kérelmező levélből értjük, hasonló társulat vagyis testvérület még eddig felállítva nincs, — boldog emlékü VIII. Kelemen pápának, Rómában 1604-ik évben kiadott s az ájtatos társulatok felállíthatására vonatkozó rendelete értelmében, — szabadon felállíttassék és szerveztessék, ugy azonban, hogy a helybeli plébános jogaival ellentétben ne álljon. Hogy pedig a fentebb említett pápai rendeletnek, mindenben elég tétessék, meghagyjuk hogy : 1) a Társulat vagyis Testvérü-

let igazgatására s szervezetére vonatkozó szabályok előbb ki ne hirdettessenek, míg azokat az erdélyi püspök Ő Nagyméltósága vagy az ő helyettese meg nem vizsgálta s jóvá nem hagyta; ugyancsak a Nagyméltóságu püspök urnak s az ő törvényes utódainak tartatik fel a jog, a társulati szabályokat, püspöki rendeletek által, megváltoztathatni vagy javíthatni.

2.) A Társulat illetve Testvérület tagjai részére, különösen engedélyezett kiváltságok, búcsúk, előnyök s más lelki kegyek nem hirdethetők ki, hacsak megelőzőleg a megyés püspök, illetve az ő törvényes utódai vagy helyettesei abba nem egyeztek s azokat meg nem erősítették és a tridenti szent zsinat határozata értelmében kihirdethetőknek nem vélték.

3.) Alamizsna s a keresztény szeretet által felajánlott adományok a Társulat részére mérsékelt módon elfogadhatók ugyan, de nem szabad semmiféle bizonyos s meghatározott tagsági díjakat a tagokra kiróni s ilyenek lefizetésére őket kényszeríteni, miért is a templomban a Társulat vagy Testvérület oltárára — pénzgyűjtő edényt vagy ládácskát nem szabad kitenni, sem körülhordoztatni. Az önként felajánlott adományok, a

testvérület vagyis a Társulat részére szükséges tárgyak, butorok stb. beszerzésére vagy valami üdvös czélokra használtassanak s fordítottassanak, hogy mindenki belássa, miszerint az anyaszentegyház nem nyereszkesedés, nem a földi javak összegyűjtése végett, hanem az ájtatos buzgóság, a szép szeretet felgerjesztése és ápolása czéljából, az apostoli szentszék kegyességéből árasztja ki hiveire az égi kincsek bőségét.

4.) A Társulatnak engedélyezett, vagy a jövőben engedélyezendő kiváltságok erejénél fogva, a Társulat részére kinevezett gyóntató atyáknak az erdélyi püspöki megyében, — a gyóntathatásra nézve, — főpásztori engedélylyel kell birniok és a társulati tagokat, a penitenciatartás szentségében: a bűnök, — a bűnös esetek és egyházi büntetésektől — mindenkor a fennálló, — az egyházi főhatóság által vissza nem vont, vagy visszavonás alatt nem levő, — kiváltságok figyelembe vételével, a megszabott eljárási módok betartása mellett, — oldozhatják fel. Azon eseteiktől pedig, melyek az „Urvacsorája“ kezdetű pápai levélben vannak felsorolva, — vagy a melyek, akár a római szentséges atyának, akár az erdélyi püspöknek van

nak feltartva, vagy a jövőben fel fognak tartatni, — a társulat kiváltságai daczára sem oldozhatnak fel.*)

5. E társulat tagjai, midőn nyilvános körmenetekben, ünnepélyekben, temetési szertartásoknál részt vesznek, — a helybeli többi társulatok után foglaljanak helyet, — mint legujabb társulat.

6. A társulati tagok, — a püspök engedelmé nélkül, — különös társulati öltönyt nem viselhetnek.

7. Ha a társulat tagjai, valamely teme-

*) Ezen pontra nézve megjegyzendő, hogy az erdélyi egyházmegye főhatóságának 1887. év augusztus hó 10-én kelt 2633. számú engedélye alapján, ez idő szerint Csik-Somlyón a szent Ferenczrendiek zárdatemplomában, a püspöknek föntartott esetek alól, minden gyóntató atyának van hatalma föloldozást adni, a paduai szent Antal tiszteletére tartatni szokott kilencz keddi búcsúk alkalmából.

Ilyen föntartott esetek ezek: 1) az eretnekség; 2) nórablás; 3) vérfertőztetés; 4) gyermek (magzat) elhajtás; 5) gyújtogatás; 6) templomfeltörés; 7) gyilkosság; 8) szülők megverése, ütése; 9) pénz, suly és mérték hamisítása; 10) kuruzslás és bűbajos mesterségek üzése.

tésre — társulatilag elmennek, azért semmi néven nevezendő díjat nem követelhetnek, de ha önként, jóakaratból ilyen pénzbeli ajándék felajánlatnák, — azt szabad elfogadniok.

8. Végre, ha a társulat valamely ünnepe, olyan napra esnék, melyen a helyi plébániatemplomban nyilvános ünnepet, körmenetet vagy közkönyörgést tartanak a hivek, akkor a társulati ünnep más alkalmas napra teendő át. Gyula-Fehérvár, 1772-ik év október hó 18-ik napján. Szeredai Antal s. k. (Pecsét hely).

Ugy látszik, hogy midőn a hivek a társulat felállithatásáért, az egyházmegyei főhatósághoz felfolyamodtak, ugyanezen időben egyuttal, a római szentséges atyától — a pápától — a társulati tagok részére: lelki kegyelmeket — bucsukat — is esdettek. Ez kitünik abból a pápai levélből, melyet a szentséges atya — a már ismert püspöki levél megjelenése után csakhamar — két hó múlva — azaz: 1772-ik év december 22-én adott ki s melyben a társulatak csakugyan: teljes és nem teljes bucsukat engedélyez. E pápai latin nyelven írt levél szövege magyarul így hangzik:

XIV. Kelemen pápa.

Őrök emlékezetül.

Miután tudomásunkra jutott, hogy a szorosabb szabályok alatt élő szent Ferenczrendi kisebb testvéreknek, — a gyulafehérvári püspöki egyházmegyéhez tartozó — Csik-Somlyón, — Szeplőtelen szüz Mária látogatásáról nevezett templomában, rend és rang különbségre való tekintet nélkül, a mindkét nembeli keresztény katolikus hiveknek — paduai szent Antal tiszteletére — egy vallásos és jámbor testvérülete szabályszerűen szervezve van, — illetve szervezés alatt áll, — melynek férfi és nőtagjai egyaránt, a buzgó vallásosság és a szép szeretet műveinek fokozottabb mérvben való gyakorlását tüzték ki feladatukul nemcsak, de arra törek-szenek is, — azért Mi, bizva a Mindenható Isten irgalmának bőségében és az Ő apostolainak szent Péter és Pálnak tekintélyében, — hogy nevezett Testvérület napról-napra minél bővebb gyümölcseit teremje a fennebb említett erényeknek: mindkét nembeli keresztény katolikus hívek részére — teljes bűcsút engedélyezünk, ha e Testvérületbe belépnek s belépésük napján töredelmes penitenciát tartanak, meggyónnak

és a legméltóságosabb oltári-szentséget magukhoz veszik; — ugyancsak — teljes bűcsút engedélyezünk a Testvérületbe már beiratkozott és a jövőben beiratkozandó férfi és nő tagoknak a halál órájában, ha törődött lélekkel meggyónnak és a szent áldozásban méltóképen részesülnek, vagy — a mennyiben ezt nem bírnák tenni — bűneik fölött szívből bánkódva, Jézus szentséges szent nevét, szóval s ha erre sem volnának képesek, szívbeli fohászkodással, ájtatosan segítségül hívják; jelenben úgy mint a jövőben, azoknak a társulati tagoknak, kik a társulati tagok által kiválasztott és az egyházi hatóságtól jóváhagyott társulati főünnepen, — évenként egyszer, — az ünnepnapot megelőző nap délelti ájtatosságától az ünnepnap lementéig terjedő időben, — a Testvérület templomát, kápolnáját vagy imaházát, meglátogatják és ott a keresztény fejedelmek békés egyetértéseért, az eretnekségek megszűnéseért és az anyaszentegyház fölmagasztaltatásáért, Istenhez ájtatos imában könyörögnek, — minden bűneiknek bocsánatát s teljes bűcsút engedünk az Urnak kegyes irgalmából.

Ezenfelül, azok a mindkét-nembeli test-

vérületi tagok, kik az általok évenként egyszer, szabadon választott, de az egyházi főhatóság által is helybenhagyott négy, akár köz- akár vasárnapon, a Testvérület temploma, kápolnája, vagy imaházában töredelmet tartanak, meggyónnak, megáldoznak s ájtatosan imádkoznak, hét évi és hét negyvennap bícsúban részesülnek ; valahányszor pedig a Testvérület templomában, kápolnája- vagy imaházában szent misét hallgatnak, a bármely időben tartandó vagy mondandó istenitiszteleteken és más egyéb ájtatosságokon. nemkülönb a Társulatnak — bárhol tartatni szokott, — nyilvános vagy magán gyülekezetein jelen vannak, — továbbá, ha a szegényeket segítik, — az ellenségeskedőket kibékitik, vagy a békülést mások által eszközlik, — épugy, ha akár társulati tag, akár más holt eltemetésénél megjelennek, — ha az egyházi főhatóság által engedélyezett ájtatos körmeneteken részt vesznek, — ha a legméltóságosabb oltári-szentséget körmeneteken, vagy midőn a betegekhez vitetik, szóval bármely adandó alkalomkor kísérik, vagy a mennyiben ezt nem tehetnék, a csengetyű szavát hallva, egy Mi Atyánkot s Üdvözlégy Máriát, elimádkoznak, ha a megholt társulati tagok lelki

üdvéért : öt Mi Atyánkot, öt Üdvözlégý Máriát, mondanak, ha valakit az üdvösség útjára térítenek, ha az Isten parancsaiban, szóval az üdvözítõ vallás dolgaiban járatlanokat tanítják, vagyis a Társulat által kitüzött erények, a jámbor vallásoosság és szeretetnek jószágos müveit a hány esetben gyakorolják, ugyanannyiszor hatvan napi búcsút nyernek, illetõleg : minden egyes jócselekedet végbeviteléért, a bûneik miatt érdemelt ideiglenes büntetéseikbõl, hatvan napi elégtétel számíttatik be az anyaszentegyház jogainak értelmében. Megengedjük egyszersmind, hogy az itt felsorolt : búcsuk, bûnbocsánatok, büntetéselelendések, könyörgésképen, az Isten szeretetében kimult katolikus hivek lelkéért is felajánlhatók legyenek. Mindezeket örök idõkre engedélyezzük. De ha ezen Testvérület férfi vagy nõ tagjainak az imént elõsorolt jószágos cselekedetek teljesítéséért, a jelen vagy jövõ idõre, búcsúk már engedélyeztettek volna, úgy kijelentjük, hogy ezen engedélyezõ levelünk érvénytelen ; valamint, ha ezen Testvérület már valamely más Fõ-testvérülethez csatlakozott volna vagy ezután csatlakoznék s bármi okból egyesíttetnék, akár hogyan újból szerveztetnék, reá nézve ez elõbbi s minden

más apostoli levelünk hatálytalan, hasonlóképen érvénytelen. Adatott: Rómában, Mária nagyobb templománál, 1772-ik év december 22-én a halászgűrű pecsétje alatt, Pápaságunk negyedik évében. (L. S.)

Ezen pápai levél kihirdetésére vonatkozó engedményt az erdélyi egyházmegyei főhatóság a következő sorokban küldötte meg az erdélyrészi szent Ferencz-rend Főnökének:

„Megengedjük az Urban, hogy a pápai levélben elsorolt búcsú-engedélyek a keresztény katolikus hiveknek kihirdettessenek. Gyulafehérvár; 1773. év, február 6-án. Ugyancsak jóváhagyjuk, hogy 7 évi és 7 negyvennapos búcsúk Paduai szent Antal kilenczedének két első és két utolsó keddjén mint a társulati tagok, illetve a főtisztelendő Tartomány-Főnök atya által meghatározott négy napon legyenek nyerhetők“.

A pápai búcsú engedélyek s az egyházmegyei jóváhagyások mellett azután az ugynevezett: „Társulat Paduai szent Antal tiszteletére“ az 1773. év első hónapjaiban április 4-től kezdődőleg megalkult s mint a Társulat „Albumá“-ból, névjegyzékéből kitűnik alig néhány nap múlva, ugyanezen 1773-ik év április 13-án, a mely napon ez

évben a szent kilenczed kezdetét vette, 473 férfi és nő iratott be tagnak a Társulatba. Ez időtől kezdve napjainkig évenként az itt található számmal lettek bejegyezve a jelentkező mindkét nembeli hivek a társulat „Albumába“.

É V	Beiratk. száma	É V	Beiratk. száma
1773	473	1802	93
1774	175	1803	166
1775	225	1804	77
1776	144	1805	75
1777	261	1806	218
1778	214	1807	99
1779—1782	—	1808	123
1783	1	1809	117
1784	2	1810	110
1785—1792	—	1811	164
1792	32	1812	119
1793	581	1813	62
1794	122	1814	5
1795	119	1815	33
1796	99	1816	79
1797	51	1817	24
1798	107	1818	31
1799	122	1819	38
1800	46	1820	98
1801	92	1821	37

É V	Beiratk. száma	É V	Beiratk. száma
1822	27	1857	19
1823	38	1858	37
1824	33	1859	34
1825—1831	—	1860	28
1832	167	1861	33
1833	172	1862	27
1834	107	1863	98
1835	95	1864	168
1836	50	1865	5
1837	51	1866	11
1838	1	1867	5
1839	5	1868	18
1840—41	—	1869	21
1842	14	1870	10
1843	1	1871	94
1844	5	1872	6
1845	12	1873	3
1846	5	1874	16
1847	3	1875	10
1848	46	1876	5
1849—1851	—	1877	—
1852	6	1878	1
1853	18	1879	260
1854	28	1880	163
1855	50	1881	132
1856	81	1882	28

É V	Beiratk. száma	É V	Beiratk. száma
1883	24	1890	2
1884	48	1891	9
1885	47	1892	10
1886	27	1893	31
1887	2	1894	—
1888	3	1895	3
1889	100	1896	100

A társulatnak tehát, mint ezen adatokból kitűnik 1773—1897. évig összesen 7287 tagja lett bejegyezve a társulati „Album“-ba.

A társulat egyházi előljárói.

Mint a társulat „Album“-ából s az ugynevezett „Liber Capellae Sancti Antonii Padua ad latus montis Somlyó“ — paduai szent Antal Somlyó hegyen lévő kápolnájának könyvéből kimutatható, a társulatnak egyszerre több előljárója is volt. Más volt a társulat elnöke, igazgatója; más volt, ki a társulati kápolna pénztét kezelte s ismét más volt megbizva a szent kilenczedi szónok tisztével. Mint tisztelendő Warga Kelemen 1835. évben feljegyzi 1835-ik évig a szent Antal-társulatnak ugyanaz volt az elnöke,

igazgatója, a ki a somlyói gymnázium növendékeinek úgynevezett „Szeplőtelenül fogantatott Szűz Mária-társulat“-át igazgatta. A szent Antal társulati czédulákról, — az ezen társulatba felvett tagoknak a társulati „Album“-ba való bejegyzéséről s a czédulák kiosztásáról ő gondoskodott. A mennyire a társulati könyvekből kiutatható a társulatnak vezetői voltak:

1776—1781.	Páter Szentes Mózes
1781—1799.	?
1799—1802.	„ Blási Bonaventura
1802—1805.	„ Szekeres Vitál
1805—1810.	„ Portik Károly
1810—1811.	„ Kedves Bálint
1811—1812.	„ Orbán Antal
1812—1814.	„ Salamon Szerafin
1814—1816.	„ Szekeres Vitál
1816—1819.	„ György Jakab
1819—1820.	„ Ladó Károly
1820—1821.	„ Ereős Modeszt
	„ Both Mihály
	„ Györffy Albert
1821—1824.	„ Göde Ignác
	„ Szász Chrysolog
1824—1825.	„ Gyenge Marián

	Páter Both Mihály
	„ Göde Ignác
1825—1832.	„ Andrási Ráfael
	„ Sánta Dénes
1832—1833.	„ Györffy Ferencz
	„ Márkos Cherubin
1833—1834.	„ Györffy Ferencz
1834—1836.	„ Györffy Ferencz
	„ Bartos Fülöp
1836—1837.	„ Kánya Fauszt
1837—1838.	„ Márton Lajos
	„ Györffy Ferencz
1838—1843.	„ Bodó Sebestyén
1843—1852.	„ ?
1852—1859.	„ Bodó Sebestyén
1859—1864.	„ Bodó Miklós
1864—1865.	„ Endes Aurél
1865—1866.	„ Sándor Bonaventura
1866—1867.	„ Darvas Dezső
1867—1868.	„ Sándor Bonaventura
1868—1872.	„ Elekes Lőrincz
1872—1875.	„ Orbán Bertalan
1875—1876.	„ Paál K. János
1876—1879.	„ Lázár Mór
1879—1881.	„ Tima Dénes

1881- 1883.	Páter	Bálint László
1883—1884.	„	Tima Dénes
1884—1885.	„	Ferenczi Károly
1885—1886.	„	Kopatz Pátrik
1886—1888.	„	Gyergyai Dezső
1888—1889.	„	Bartha Solán
1889—1891.	„	Sárosy Egyed
1891—1892.	„	Lencs Imre
1892—1894.	„	Lőrincz Oderik
1894—1895.	„	Bartha Solán
1895.	„	Kovács Gergely

Ujabb időben a társulat ügyeit, rendesen a szent kilenczedi szónok, mint társulati elnök vezeti, de mindig a csik-somlyói szerzetház főnökének, illetve a szerzetrend főtisztelendő Tartomány-főnökének ellenőrzése mellett.

III. RÉSZ.

A társulati tagok kötelességéről.

Mint a már ismert engedélyező levelekből a kegyes olvasó megértheti, a katolikus hívek, midőn az itt szóban forgó „Társulat“-nak tagjaivá lesznek, a társulat elé tűzött czélok elérhetése végett, bizonyos kötelmek, helyesebben szólva bizonyos jó cselekedetek gyakorlására határozzák el magukat, hogy azok által, a pápai levélben jelzett teljes és nem teljes búcsúban, lelki kegyekben részesülhessenek.

Jóllehet, az engedélyező levelekben, világosan, érthetően vannak elszámlálva mind a búcsúk, mind pedig az azok elnyerhetésére vonatkozó feltételek, mégis úgy vélem, nem lesz fölösleges, ha itt rövideden elsorolom valamint a „Társulat“-ban nyerhető búcsúkat, úgy az ezek megnyerhetéséhez szükséges feltételeket vagyis a társulati tagok kötelmeit, illetve az általuk gyakorlandó jóságos cselekedeteket.

A mi a „Társulat“-ban nyerhető búcsúkat illeti, a társulati tagok teljes és nem teljes búcsúban részesülhetnek.

a) Teljes búcsú.

Teljes búcsút nyer minden keresztény katolikus :

1) azon a napon, melyen belép a „Társulat“-ba, ha igaz bűnbánattal meggyónik s az Öltári-szentséget magához veszi;

2) a társulati tagok teljes búcsút nyernek a halál órájában, ha meggyónnak s megáldoznak, vagy ha azt nem tehetnék, Jézus szentséges nevét szóval s ha erre is képtelenek volnának, legalább szívben ájtatosan segítségül hívják ;

3) a társulati tagok teljes búcsút nyernek minden évben egyszer, a „Társulat“ főünnepén paduai szent Antal napján, június 13-án, ha a társulati templomot, kápolnát vagy imaházat meglátogatják, igaz töredelemmel gyónnak és áldoznak s az anyaszentegyház fölmagasztaltatásáért, a tévelygők megtéréseért, a keresztény fejedelmek és népek egyetértéseért ájtatosan Istenhez esedeznek.

b) Nem teljes búcsúk.

1) 7 esztendei és hétszer 40 napi búcsú engedtetik minden társulati tagnak a kilenceddi ájtatosság két első és két utolsó keddjén, ha a „Társulat“ templomában, kápolnája vagy imaházában, bűnbánó szívvvel meggyónnak, áldoznak és imádkoznak ;

2) valahányszor a „Társaság“ templomában vagy kápolnájában szent misét hallgatnak vagy más ájtatosságon jelen vannak, mindannyiszor 60 napi búcsúban részesülnek ;

3) 60 napi búcsú engedtetik a „Társulat“ minden tagjának a következő jóságos cselekedetek jámbor, vallásos gyakorlásaért, ha a „Társulat“ gyűlésein megjelennek, ha a szegényeket segítik, az ellenségeskedőket kibékitik vagy valami módon a békét mások által kieszközlik ; ha akár társulati, akár más holt temetésénél megjelennek ; ha az egyházi körmeneteken részt vesznek ; ha a legméltóságosabb Oltári-szentséget a körmenetek alkalmával vagy midőn beteghez vitetik, kísérik, vagy ha el nem kísérhetnék, a beteg boldog kimulásaért egy Miatyánkot és Üdvözlégy Máriát, imádkoznak ; ha a meghalt társulati tagok lelkiüdvéért öt Miatyánkot, öt

Üdvözlégy Máriát mondanak; ha valakit jó utra, az üdvösség útjára vezérelnek; ha a vallás dolgaiban járatlanokat, tudatlanokat oktatják; szóval, a hányszor az irgalmasság testi vagy lelki cselekedeteit gyakorolják, annyiszor 60 napi bűcsúban részesülnek.

Ezek a bűcsú kegyelmek nyerhetők a paduai szent Antal társulatban s mint a pápai levél határozottan kimondja az engedélyezett bűcsúk esedezés, könyörgésképen, a meghalt hivek lelkiüdvéért is felajánlhatók.

A mi a tagok kötelmeit illeti szorosabb értelemben szólva, a tagok semmire sem köteleztetnek. De hogy valaki a keresztény katolikus hivek közül a paduai szent Antal társulatának engedélyezett bűcsúban részesülhessen, erre nézve mulhatatlanul szükséges hogy :

- 1) a „Társulat“-ba beiratkozzék ;
- 2) hogy mindama feltételeket teljesítse, melyek a pápai levélben s a fentebbiekben ismertetve vannak.

Valamint azonban senkisé is kényszerítettik arra, hogy a „Társulat“-nak tagjává legyen, éppen úgy senki sincs kényszerítve a tagok közül ama feltételek gyakorlására sem. Amint,

kinek-kinek önkényére van hagyva, hogy a Társulatba beiratkozzék, hasonlóképen minden tagnak saját tetszésétől függ, hogy végbe vigye mindazt, ami a búcsúk elnyerhetésére nézve megkívántatik. Ha e kívánalmaknak mindenben eleget tesznek a tagok, bizonyosak lehetnek, hogy az engedélyezett búcsúban részük leend, míg ha nem teljesítik a kívánt föltételeket a búcsú áldásai reájuk nem fognak kiáradni.

Mindazok tehát, kik a búcsúk által annyi lelki kegyben részesülni óhajtanak, irassák be magukat a paduai szent Antal társulatba s iparkodjanak teljesíteni készséggel mindazt, mit az egyház tőlük megkövetel. Mire nézve, mint a Társulat fenállása óta mindenkor, úgy most is, ajánltatik, hogy ha valaki a Társulatnak tagjává lett, igyekezzék :

- 1) az engedélyezett búcsúkat megnyerni ;
- 2) a Társulat védőszentjét, paduai szent Antalt kiválóan tisztelje, pártfogójának tartsa, mivel bizonyos lehet abban, hogy az ő közbenjárása által Istentől számtalan lelki s testi áldásokat fog nyerni ;

- 3) állapotához, körülményeihez képest iparkodjék paduai szent Antal erényeit mindenben követni ;

4) ne mulasztja el s naponkint legalább egyszer mondja el paduai szent Antal Dicséretét, a hozzá tartozó Könyörgéssel együtt. (A dicséret és könyörgés alább vagy a társulati ivecskén, czédulán, megtalálható.) A ki olvasni nem tud, mondjon a Dicséret és Könyörgés helyett három Miatyánkot, három Üdvözetet és egy Hiszekegyet;

5) ha körülményei engedik, jelenjék meg a kilencz keddi ájtatosságokon, különösen paduai szent Antal ünnepén junius 13-án, mely alkalmakkor a teremtó Istent paduai szent Antalban kiválóan magasztalja.

6) Imáiban emlékezzék meg a Társulat élő és meghalt tagjairól;

Megjegyzendő, hogy ha a társulati tagok közül bárki is, körülményeinél fogva az ismert búcsúfeltételeket s az imént ajánlott jó cselekedeteket nem teljesíthetné, azért bünt nem követ el, de a búcsúban része nem lesz. Tehát a búcsú feltételek s az ajánlott erény gyakorlatok bűn terhe alatt senkire sem kötelezők.

IV. RÉSZ.

Gyónási imák.

Készületi ima a szent gyónáshoz.

*Az Atyának † és Fiunak † és Szentlélek †
Istennek nevében, amen.*

Felkelek és Atyámhoz megyek és felkiáltok:
Atyám! vétkeztem ellened és az ég ellen; nem
vagyok méltó, hogy fiadnak hívj engem. Legir-
galomteljesebb Atya! azért alázattal kérlek
tégedet, a Szentlélek kegyelmével világosítsd
meg elmém homályát, gyulaszd fel akaratomat
és a bűnbánat utáni vágyakozásomat; erősíts,
hogy megismerhessem mindazt, a mit gondolattal,
érzelgéssel, általam mondott vagy hallott sza-
vakkal, általam elkövetett rossz vagy elmulasz-
tott jó cselekedettel veled, Istenem és Atyámmal
szemben, szüleim, egyházi és világi előljáróim s
minden hozzám tartozók és önmagam, legmél-
tatlanabb teremtményed ellen vétettem. Oh,
Uram! adj nekem igaz és érzékeny bánatot;
tisztítsd meg lelkiismeretemet; szivemben és
lelkemben készíts magadnak kedves hajlékot;

öregbitsd és gyámolitsd feltett legerősebb jószándékomat s nyujtsd védő jobbodat hogy állhatatos lehessenek.

A lelkiismeret megvizsgálása előtt.

Mindenek felett imádandó Felség! Hiszem, hogy jelen vagy; hiszem, hogy szivemnek legtitkosabb gondolatait is ismered, látod és vizsgálod. Imádlak téged, Istenemnek vallak, Teremtőmnek s egyedüli Uramnak ismerlek; ki midőn vagy és természeted által a létezés teljessége vagy, lehetetlen, hogy ne volnál; azért hozzád illő imádattal, alázatos lélekkel, térdre esve, porba hullok előtted, elismervén egyedüli és legfőbb hatalmadat, melylyel birsch, minden teremtmény fölött.

Óh világosság Istene! Ki megvilágositsz, minden e világra jövő embert, gyujtsd meg az én szivemben is a világosság, szeretet és a bűnbánat fáklyáját, hogy minden bűneimet, melyekkel megbántottalak. igazán megismerjem, megutáljam és megsirassam.

Lelki számvétel.

Vizsgáld meg, mit vétettél 1) *Isten* ellen. Szeretted-e az Istent teljes szivedből, lelkedből

és minden erődből; nem feledkeztél-e meg róla? nem kételkedtél-e a hit igazságaiban; nem olvastál-e szent hitünkkel ellenkező istentelen könyveket; nem üztél-e gunyt a vallási dolgokból; nem voltál-e babonás; imádtad-e Istent naponkint reggel, este, evés előtt és után; nem zugolódtál-e az Isten gondviselése ellen, ha baj vagy szerencsétlenség ért; hálákat adtál-e a tőle nyert jótéteményekért; nem becsülted-e többre a mulandó földi dolgokat mint az Istenieket; bőjtöltél-e az anyaszentegyház szokása szerint; nem mulasztottad-e el vásár- és ünnepnapokon a szent misét és prédikácziót; minden alapos ok nélkül. nem maradtál-e el a déleesti s más nyilvános istenitiszteletről; a templomban nem voltál-e illetlen magaviseletű, szórakozott; nem beszélgettél-e, nevetgélteél-e s így nem botránykoztattál-e ott meg valakit; imáidat nem této-vázó elmével végezted-e; nem végeztél-e kész-akarva szentségtörő gyónást; nem követtél-e el szentségtörést méltatlan áldozással vagy a szent dolgok bárminemű megbecsztelenítése által; elvégezted-e a gyónásban nyert penitencziát; iparkodtál-e megtartani a gyónásban tett fogadást; nem vetted-e hiába Isten szent nevét; nem káromol-

tad-e Istent s az ő szenteit; nem bizakodtál-e vakmerően vagy nem kétkedtél-e az Isten irgalmasságában; a hit, remény és szeretet indulatait fölindítottad-e magadban legalább hónaponként egyszer is?

2) *Felebarátod* ellen: Szeretted-e őt úgy mint önnönmagadat; nem gyanakodtál-e felőle; nem tápláltál-e ellene irigységet; nem haragszol-e valakire; nem gyűlölöd-e embertársadat, mivel benne valami jót, szépet és erényest látsz; nem ítélted-e meg szeretetlenül; nem utáltál-e meg valakit fogvatkozásaiért; nem voltál-e kárörvendő; nem rágalmaztál-e meg valakit; hazugsággal nem kisebbitted-e másnak becsületét, jóhírnevét s ezt magadban vagy más emberek előtt tetted-e; nem gunyolódtál, átkozódtál-e; nem illetél-e mást szitkozódó szavakkal; nem tettél-e felebarátod ellen hamis esküvést; nem adtál-e neki bűnre alkalmat, botránykoztatás, édesgetés, rábeszélés által, vagy bárminő módon; iparkodtál-e őt szeretettel, szelidséggel jóra inteni s a rossztól visszatartani; iparkodtál-e az egyenetlenkedéseket kiegyenlitni a hol tehetted: nem károsítottál-e meg másokat adás, vevés, uzsoráskodás, lopás, csalás által; nem etetted-e le, nem

gázoltattad-e le más vetését; nem követeltél-e munkáért meg nem érdemelt magas bért; az általad, díjért felvállalt munkát megfelelőleg végezted-e; nem tettél-e kárt valakinek testében; segítetted-e téled kitelhetőleg a szegényeket; az éhezőknek nyújtottál-e egy morzsát is; nem voltál-é irgalom nélkül a fáradtak iránt; enyhítetted-e az árvák nyomorát; vigasztaltad-e az elhagyatottságban kesergő özvegyeket; mint házastárs nem zavartad-e meg a ház békéjét hűtlenség, házastársad iránti idegenkedés vagy türelmetlenkedés által; nem titkolódtál-e előtte; segített-e őt dolgaiban; rosszakaratból nem ellenkeztél-e vele; nem tékozoltad-e el a család fenntartására szükséges javakat; gyermekeidnek mutattál-e jó példát; intetted-e őket jóra; oktattattad-e őket a hitben; nem voltál-e irántuk durva és igazságtalan; gondoskodtál-e jólétükről; iparkodtál-e kiirtani szivükből az általad felismert rossz iránti hajlamokat; cselédeidet vásár- és ünnepnapokon szolgai munka miatt nem tartottad-e vissza az Isten és az anyaszentegyház parancsainak teljesítésétől, a templomba meneltől; nem vontad-e meg tőlük, munkájuk megdeértmlett bérét?

3) *Magad* iránt: nem becsülted-e magadat többre, mint a mi vagy s így nem voltál-e kevély, dölyfös, öndicsekvő, öntetsző; nem voltál-e fősvény; nem voltak-e tisztátalan gondolataid vagy beszédeid; kerülted-e a sikamlós tréfákat; nem hallgattál-e örömet szemérmetlen dalokat vagy ilyeneket nem énekeltél-e; tisztátalan kívánságaidat tettben nem követted-e; nem voltál-e szívesen erkölcstelen társaságban; őrizkedtél a fényüzéstől, a kicsapongó tánczvigalmaktól; nem voltál-e torkos, mértékletlen az étel és italban; nem hanyagoltad-e el mindennapi dolgaiddat; iparkodtál-e zabolázni megrögzött rossz szokásaidat; lelked örök üdvének kereséséről nem feledkeztél-e meg?

Bánkódás.

Nagyok s ki nem mondhatók Uram a te jótéteményeid, miket velem közöltél. Már anyám méhében örködtél fölöttem midőn élni engedté; és nem hagytál keresztség nélkül, s így anyaszentegyházad keblébe jutva, már éltem hajnalán részesévé tettel a megváltás nagy érdemeinek. Értelmet, emlékező tehetséget, szabad akaratot s öt érzéket adtál nekem, hogy azokkal s azok

által a te szent akaratodat megismerhessem és téged szeresselek. Oh Uram! Te, anyaszentegyházad és az anyaszentegyház szolgái, a papok, és szent igéid hirdetői által szent akaratodat kijelentetted s hirdetni most sem szünsz meg, hogy parancsodat, melyek a te isteni Fölséged és anyaszentegyházad iránt fiúi engedelmességre intenek, lelkem ártatlanságát s örök üdvét czélozzák, felebarátunk iránti szeretetre oktatnak, embertársaink iránti igazság, irgalmasság, békességtüres és szelidségben való buzgalmat az örök jutalom ígéréstével atyailag tanítják, alázatos engedelmességem bizonyságául készséggel betölteném s így oly könnyüed parancsolatodat megtartva téged tökéletesen szeretnék és szeresselek. Ezenfelül az üdvösség eszközeit sem tagadtad meg, hanem számtalan csoda és jövendülés által is tanítottál, csak hogy az örökké tartó jutalom elnyerésére alkalmassá tehetnél. Engem, ki oly sokszor tiportam lábbal szent törvényedet s napokint gondolattal, szóval és cselekedettel vétkeztem ellened, midőn hozzád kiáltottam kegyesen meghallgattál; büntetésemet, melyet bűneimért érdemeltem, elengedted; bűneimet irgalmad bőségeként megbocsátottad; az angyalok elede-

lével tápláltál s mennyei kegyelmeiddel, mikre oly sokszor érdemetlenné tettem magamat, újra és újra elhalmoztál. És én, óh kegyes Atyám! visszaéltem kegyelmeddel és irgalmaddal; óh igazságos bíró! méltó vagyok büntető igazságodra, mert, annyira kegyes parancsolatokat betölteni s a szent kívánságokat magamban megőrizni elmulasztottam; az üdvös tanácsokat nem követtem; a szeretetet nem munkáltam; lelkem ártatlanságával s örök üdvével ugyszólván semmit sem törődtem; felebarátom iránt, kit szent törvényid szerint szeretnem kellett volna, igaztalan, könyörületlen, türelmetlen voltam, vele felebaráthoz illő módon semmi szelidséget sem éreztettem. Ám, most ezeket és minden más, gondolattal, szóval, cselekedettel vagy kötelességeim elhanyagolása által elkövetett bűneimet a te isteni Fölséged ítélőszéke előtt megvallom; nem titkolok el semmit, mert hisz' te előtted minden szív tárva áll, minden akaratot ismersz s semmi sincs födve előtted. Földnek és mennynek Alkotója, királyok Királya, uraknak Ura, kegyes Atyám! ki semmiből teremtetted a te képedre és hasonlatosságodra, engem, alkotmányodat, kezeid művét, ne vess el szined elől. A te

írgalmaznak határtalan a mélysége, azért most szent Fölséged előtt porba hullva, arczra borulva könyörületért esedezem. Te, Uram és Istenem ismered minden gonoszságimat, és én Te ellened vétettem, ki egyedül szent, egyedül hatalmas és imádandó vagy ; ellened vétettem Uram, és te előtted cselekedtem rosszat. Azért igaz hittel, erős reménynyel és égő szeretettel, szívem alázatosságával s töredelmes lélekkel rakom zsá-molyod elé bűneim fölötti benső s legmélyebb fájdalmaimat. Teljes szívemből, teljes lelkemből és minden erőmből fájlalom s bánom bűneimet, melyekkel isteni Fölségedet, legjobb Atyámat, Teremtőmet, isteni Fiadat, legkegyesebb Megváltómat és a Szentlelket, az én Megszentelőmet megbántani oly vakmerő voltam. Bánom és bánni meg nem szünök, hogy irántad, végnélküli jószág iránt oly hálátlan voltam. Bánkódom, óh kegyes Isten ! nem csupán azért, hogy az örök jutalomra méltatlanná s az igazságos büntetésre pedig méltóvá tettem magam, hanem különösen azért siratom s azért fájlalom állhatatosan bűneimet, mivel téged Istenemet, kit dicséret és imádás illet, kit az angyalok és arkangyalok, kerubimok és sze-rafok s a szentek mindnyájan imádnak és dicsérni

meg nem szűnnek, a kit könyörgéseimmal, ájtatos imádságaimmal szüntelen dicsérnem, áldanom, magasztalnom és dicsőítnem kellett volna, szent törvényeid vakmerő megszegése által oly gonoszul megbántottalak. Fogadd azért ó Uram! tetszéssel könyörgésemet, vedd kedvedbe jóra kész szíve-
met és ne fordítsd el orczádat az én bánkodó és megtört szívemtől. Ezentúl inkább akarok meghalni, vagy bármit is elszenvedni, mint téged, végnélküli jó s minden szeretetre méltó Istenemet a legkisebb vétkekkel is megbántani.

50. Zsoltár.

Könyörülj rajtam, Isten: a te nagy irgalmasságod szerint.

Es könyörületed sokasága szerint: töröld el gonoszságomat.

Moss meg engem mindinkább gonoszságomból: és bűnömből tisztíts meg engem.

Mert elismerem gonoszságomat és bűnöm előttem vagyok mindenkoron.

Egyedül neked vétettem és gonoszt előtted cselekedtem: hogy igaznak találtassál beszédeidben és győzedelmes légy, midőn ítélteled.

Mert ime vétékben fogantattam: és bűnökben fogant engem anyám.

Mert ime az igazságot szereted: a te bölcsességed titkos és elrejtett dolgait kinyilatkoztattad nekem.

Hints meg engem izsóppal és megtisztulok: moss meg engem és a hónál fehérebb leszek.

Add, hogy örömet és vigasztalást halljak: és örvendezzenek megalázott csontjaim.

Fordítsd el orczádat bűneimről: és töröld el minden gonoszságomat.

Tiszta szívet teremts bennem, oh Isten: és az igaz lelket ujítsd meg belső részeimben.

Ne vess el engem színed elől: és szentlelkedet ne vedd el tőlem.

Add vissza nekem üdvöztetésed örömét: és jeles lélekkel erősíts meg engem.

Megtanítom utaidra a gonoszokat: és az istentelenek hozzád térnek.

Szabadíts meg engem a vérbüntől, Isten: üdvösségem Istene! és nyelvem magasztalni fogja a te igazságodat.

Uram! nyisd meg ajkaimat: és szám a te dicséretedet fogja hirdetni.

Mert, ha kedvelnéd, bizonyára áldozatot adtam volna: de az égő áldozatokban nem gyönyörködöl.

Áldozat Istennek a kesergő lélek: a töredelmes és alázatos szívet, oh Isten! nem veted meg.

Cselekedjél kegyesen, Uram! jóakaratodból Sionnal: hogy épüljenek Jeruzsálem kőfalai.

Akkor veszed kedvesen az igazság áldozatát, az ajándékokat és égő áldozatokat: akkor tesznek oltárodra borjakat.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak: és Szentléleknek.

Miképen kezdetben vala, most és mindig: és mindörökön örökké. Amen.

Erős fogadás.

Oh Istenem! fogadom s erősen fölteszem, hogy szent malasztod által segítve nemcsak a bűnt, hanem minden, a bűnre vivő alkalmat is elkerülöm, és minden már általam megszokott vétkeimet, különösen a melyre leghajlandóbb vagyok, abba hagyom; cselekedeteimet és minden igyekezetemet egyedül a te dicsőségednek szentelem, nehogy a te isteni tiszteleted és dicsőítésed öregbítésére, a hit, remény és szeretet szilárdítására törekvő jó cselekedet nélkül muljék el egyetlen nap vagy perc is életem éveiből. Csak te légy velem óh legjobb Atyám! mennyei segít-

ségeddel, a mely nélkül én szegény, tehetetlen vagyok; légy velem, hisz te vagy Teremtőm, Megváltóm, Uram és Üdvözítőm, Királyom és Istenem. Te vagy reményem és bizodalmam, gondozóm, segitőm, vigasztalásom, erősségem, védelmem, éltém, üdvösségem, föltámadásom, világosságom, egyedüli kívánságom, védelmem és pártfogóm; azért kérlek és alázattal könyörgök hozzád: segíts meg s én üdvözülni fogok; igazgass, védelmezz engemet; erősíts, vigasztalj, világosíts és tisztíts meg; támassz fel elesett teremtményedet és alkotmányodat. Oh Uram ne feledkezzél el rólam szolgádról (vagy szolgálóról), habár bűnös és méltatlan fiad (vagy: leányod) vagyok is; kihez fussak, ha hozzád nem menekülhetek? ha te eltaszitsz magadtól, kinél talállok menekvést? Azért ismerj meg engem, méltatlant, ki hozzád folyamodom: mert jóllehet undok és a bűntől bemocskolt vagyok is, te megtisztíthatsz engemet; midőn lelki szemeim homályosak, megvilágosíthatsz; midőn erőtlén beteg vagyok, meggyógyíthatsz és midőn a bűn miatt holt s bűnbe temetve vagyok, föltámaszthatasz engemet, mivel nagyobb a te irgalmad bűneim sokaságánál és kegyelmed fölülmúlja gonoszságomat; ne feledj

hát el Uram ! és ne nézd gonoszságom sokaságát, hanem a te irgalmad bőségeként könyörülj rajtam és légy nekem kegyelmes legnagyobb bűnös gyermekednek. Mondd az én lelkemnek : én vagyok üdvösséged. Te, ki magad mondád, hogy : nem akarod a bűnös halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen, ó Atyám ! téríts magadhoz engem és ne haragudjál reám. Legkegyesebb Istenem a te irgalmadért kérlek, vezérelj jó végre, igaz penitencziára, bűneim igaz, őszinte megvallására és különösen bűneimhez méltó elégtételre. Amen.

A boldogságos Szűz Máriához és minden Szentekhez.

O Boldogságos Szűz Mária, egek Királynéja, Isten Anyja, bűnösök menedéke, ki senkit el nem hagysz és senkit meg nem vetsz, légy közbenjáróm a te szent Fiadnál, hogy én, midőn töreldelmes szívvvel kívánok penitencziát tartani, bűneim és az azok által érdemelt büntetéseknek elengedését méltóképen megnyerhessem. Eszközöld ki szószólásod által, hogy a Mindenható Isten, szerelmes Fiad, könyörülettel fogadja s szent kegyelmével állhatatossá tegye eltökélt szándékomat ; és hogy az isteni szeretetre buz-

galmat, az Úr félelméhez a bölcsesség lelkét, az igaz hit és az anyaszentegyház iránti köteleim és szolgálataimhoz az értelem, erősség és állhatatosság lelkét, embertársaim iránti szeretetemhez pedig türelmet, nem különben testvéri vonzalmat öntsön belém. Ez az én égő kívánságom, ezek az én megváltozhatatlan óhajtásaim, melyeket, óh legkegyesebb szűz Anyám! feltett jó szándékom és életjobbításom igaz jeléül, fiúi bizodalommal lábaidhoz rakok le. Hallgass meg, s légy szószólóm! Titeket is minden szentek s Istennek választottai, különösen szent Pátronusim: Paduai szent Antal, szent N. N., kik az isteni Főlség kegyes színe előtt szüntelen gyümölcstökök, segítségül hivlak s pártfogástokért esedezem. Eszközöljétek ki esedezéseim által, hogy én, a ki igazán bánkodó, megtört s mélyen megalázott szívemet Istennek, legigazságosabb biromnak most felajánlom, az isteni irgalom által bűneim bocsánatát megnyerhessem. Amen!

A gyónó székben.

Az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Amen!

Kérem a lelki atyát, adjon nekem szent

áldást, hogy én minden bűneimet igazán meggyónhassam.

Gyónom a mindenható Istennek és neked lelki atyám! én (ekkor) voltam gyónni s azóta sokszor és sokat vétkeztem, gondolattal, szóval és cselekedettel, kiváltképen pedig... (itt számláld el vétkeidet s azután mondd):

Mindezeket és egyéb elkövetett bűneimet, melyeket netalán önhibám nélkül most elfeledtem volna s melyeket magam követtem el, vagy hogy másoktól elkövetetnének oka voltam, teljes szívemből szánom és bánom, hogy azokkal a véghetetlen jó s minden szeretetre méltó Istenemet megbántottam. Fogadom erősen, hogy többé nem vétkezem és a bűnre szolgáló alkalmat elkerülöm. Kérem a lelki atyát, adjon nekem üdvösséges penitencziát és fölloldozást.

Gyónás utáni imák.

Ó Uram! a te szülőd, a boldogságos szűz Mária és minden szentek érdemeiért, legyen kedves és kellemes előtted eme gyónásom; és ha most, vagy akár mikor, igaz töredelmességem teljéből, gyónásom őszintesége vagy tökéletességéből valami elmaradt volna, pótolja azt ki a te

kegyességed és irgalmad s ugyanennek erejénél fogva méltóztassál engem egykor mennyekben teljesebben s tökéletesebben feloldozottnak tartani, Ki élsz és uralkodól örökké. Amen !

*A hit, remény és szeretet indulatait fel-
ujító ima.*

Mindenható, irgalmas és legkegyesebb Isten, örök Atyám, királyok Királya, Uraknak Ura, mérhetlen bölcsesség, világ Üdvözoje, legfőbb Jóság ! a ki legbölcsebb akaratodat minden Krisztusban hivednek megmutatni és kinyilatkoztatni méltóztattál, s apostolaidat is elküldötted, hogy szent evangéliumodat az egész világ vigasztalására és üdvösségére hirdetnék s predikálnák ; a ki a te hozzád kiáltókat meghallgatod és rajtok irgalmasan könyörülsz, a benned bizókat megcsalatkozni nem engeded, hanem megerősited és szent kegyelmed segítségével folytonosan feltartod őket ; és a ki a téged szeretőket határtalan jóságod kincseivel bőven elhalmozod ; igen ! neked, óh kegyes Atya ! hálát adok, különösen, hogy engem anyaszentegyházad keblébe fölvenni és az igaz hitnek — a mi nélkül lehetetlen óh Isten ! előtted kedvesnek lenni — kegyteljes eszközeivel

megajándékozni méltóztattál. Ebben az igaz és egyedül üdvözítő hitben — mit teljes szívvél vallok, — akarok éltém utolsó lehelletéig állhatatosan megmaradni és abban akarok meg is halni. Hiszek azért benned Atya Istenben, az ég és föld teremőjében; a Fiú Istenben, az emberi nem Megváltójában és a Szentlélek Istenben, mindnyájunk Megszentelőjében. Erősen hiszem mindazokat, a miket szentegyházad, a katolika anyaszentegyház, hogy higgyük, előnkbe ad, akár írva legyenek, akár nem. Ezen igaz hitben akarok én égi malasztod segélyével állhatatos maradni; miért is, gyermeki engedelmes szívvél akarom fogadni, odaadó lélekkel akarom hallani a te igéidet és ezek szerint akarok élni szakszerűen minden időben, a te dicsőítésed öregbítésére s Krisztus minden hívének lelki épülésére, mert te Uram! csálhatatlan igazság és bölcsesség vagy.

Erősen reménylem, hogy az én kiáltásom elődbe jut; reménylem óh Uram! hogy meghallgatod könyörgésemet s engemet, — ki most törődött és megalázott szívvél borulok le előtted — isteni Főlség előtt — nem fogsz elvetni színed elől: reménylem, hogy bűneim teljes bocsánatát

megadod s érdemelt büntetésemet elengeded. Óh irgalmas Isten! mivel benned bizik lelkem, alázatossággal és teljes reménységgel állhatatosan kérem irgalmasságodat, engedd, hogy ígéreteidet és a megváltás gyümölcsét szüntelen érezhessem. Magamat töredelmesen, erős bizodalommal s alázatos odaadással szent akaratom alá vetem s alá vetni soha meg nem szünöm. Ezen reménységben akarok változhatlanul megmaradni, mivel te Istenem örök irgalom, ígéreteid változhatatlan teljesítője, a könyörület legkegyesebb Atyja, Megváltóm, reményem és biztos menedékem vagy, és, mert a kik benned biznak, benned reménylenek, örökké meg nem szégyenülnek. Óh áldott Istenem, ki engem a te képedre és hasonlatosságodra semmiből teremtetted, szentséges véreddel megváltottál, szent lelked kegyelmével megszentelni méltóztattál, az örök üdvösségre meghívtál, ki a töredelmes és alázatos szívvel hozzád kiáltó bűnöst kegyesen meghallgatod, az igaz penitencia által kiengeszteltetel, kinek mindenkor tulajdonod az irgalmazás és a kegyelem, ki minden viszontagságainkban vigasztalsz, szent jobbodat segítségünkre kiterjeszted és bennünket méltatlan gyermekeidet kimondhatatlan gondviseléseddel

atyailag föntartasz, s jóságod megbecsülhetetlen és határtalan kincseivel elhalmozni soha meg nem szünöl — szeretlek. Igen, szeretlek téged teljes lelkemből és minden erőmből; szeretlek és szeretni akarlak élted alkonyáig, mivel minden szeretetreméltó vagy; szeretlek, mivel legjobb Atyám, legkegyesebb Megváltóm és Üdvözítőm vagy; szeretlek, mert legfőbb, kimeríthetetlen és örök jószág vagy.

Óh legjobb Istenem! segéld fel tehetetlenségemet; erősítsd bennem az igaz hitet; buzdítsd és növelő bennem a teljes reménységet; gyűjtsd fel és lángoltasd bennem a te szerelmed és tökéletes szereteted tüzeit, hogy téged teljes szivemből szerethesselek és méltóképen szüntelen dicsérhesselek. Amen!

Aldozási áhitatok.

Aldozás előtti ima.

Mindenható örök Isten! ime én legméltatlanabb bűnös a te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztusnak szent asztalához járulok. Ide jövök mint nyomorult beteg az élet orvosához, mint tisztátalan az irgalom tiszta forrásához,

mint vak, az örök fény tengeréhez, mint szegény és ügyefogyott, a föld és ég Urához, mint szülőkölkdő árva a dicsőség Királyához. Kérlek azért, éreztessd velem irgalmad megmérhetlen bőségét és kegyeskedjél meggyógyítani betegségemet, mosd le undokságaimat, világosítsd meg vakságomat, tégy gazdaggá engem szegényt és föld el mezitelenségemet, hogy az Angyalok drága eledelét, a királyok Királyát, uraknak Urát, oly méltó tisztelet és alázattal, annyi bűnbánat és ájtatossággal, oly tisztasággal és hittel, oly javulási szándék és jóban való föltétellel vegyem magamhoz, a mint az lelkem üdvére szükséges. Add óh Uram! hogy midőn Jézus drága testét és vérért magamhoz veszem, egyszersmind e szentség kegyelmét és hatását is érezzem. Oh legszelidebb Istenem! Engedd, hogy egyszülött Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak drága testét, melyet a boldogságos szűz Máriától öltött magára, úgy vehessem magamhoz, hogy csodálatos testével egyesülhetni és tagjává lehetni érdemes legyek. Oh szerelmes Atyám! engedd meg nekem kegyesen, hogy az Oltári-szentségben kenyérszine alatt elrejtett szent Fiadat, kit most a siralom völgyében akarok magamhoz

venni, az örökkévalóságban egykor színről-szinre szemlélhessem.

Végre kegyes Atyám, alázatossággal kérlek, add, hogy mindaz, ami bennem vétkes s szent akarattal ellenkező, e szent áldozás által gyökeresen kiirtassék, és hogy így szívem méltó hajlékává legyen szent lelkednek. O legédesebb Jézusom, bűneimet engesztelje ki drága tested és véred szentsége; ez legyen élted orvossága; ez legyen bennem a te malasztodnak erős tornya s keserves kinszenvedésednek édes emléke, földi zarándokságom uti eledele; legyen lelkemnek gyönyörűsége és édessége, a kísértetekben menedékem és üdvösségem, békém és örömöm minden sanyargatásaimban, világosságom és vezérlő szavaimban és cselekedeteimben, vigaszom és erős gyámom végórámban. Amen.

(Midőn áldozásra jel adatik, mondd el a közgyónást: Gyónom a mindenható stb. Ezután folytasd:)

Ó mindenható Isten! Irgalmazz nekem, bocsásd meg minden bűnömet és vezérelj az örök életre. Amen.

(Midőn a pap az ostyát mutatja, mélyen meghajolva, melledet verve háromszor mondd:)

Uram! nem vagyok méltó, hogy bejőjj hálékomba; hanem csak egy szóval mondd és meggyógyul az én lelkem.

Áldozás után.

Szent Ignác fohásza.

Krisztus lelke! szentelj meg engem!
Krisztus teste, üdvözíts engem!
Krisztus vére, vidíts föl engem!
Krisztus oldalából kifolyt víz, tisztíts meg engem!
Krisztus kiszenvédése, erősíts meg engem!
Oh édes Jézus, hallgass meg engem!
A te sebeidben rejts el engem!
Ne engedj tőled elszakadni engem!
A gonosz ellenségtől oltalmaz meg engem!
Halálom óráján fogadj magadhoz engem!
És engedd, hogy hozzád jutva szenteiddel dicsér-
jelek téged!
S mind örökön örökké. Amen.

Hálaadó imák.

Óh lelkem eledele és üdvössége, Krisztus Jézus! Megváltóm, Istenem és mindenem! Vajjon mikép adjak neked elegendő hálát azon kimond-

hatlan jótéteményedért, hogy te Teremtő s legfolségesebb Ur lévén, hozzám érdemetlen teremtményedhez jöttél és bűnös szivemben magadnak lakhelyet választottál. Valóban, bűnös semmiséggemre tekintvén, bámulok és meg nem foghatom, honnan van ama kegyelem, hogy engem szent testednek és vérednek drágalátos eledelével táplálni méltóztattál. Azért mivel ennek illő meghálálására elégtelen vagyok, ezernyi ezerszer dicsérlek, áldlak és imádlak téged, Uramat s Istenemet! A tőlem kitelhető hálaadás végett pedig, neked ajánlom lelkemet, testemet, gondolatimat, szavaimat és cselekedeteimet. Tekints óh Jézusom ezen szent lábaidhoz letett csekély áldozatomra, s mivel ez is hozzám való szeretetedre és kegyelmedre nézve majd merő semmiség, ime, összekapcsolom azt ama véghetetlen érdemű áldozattal, melyet Te a keresztfának oltárán mennyei Atyádnak bemutatnál. Vedd be e háládatos áldozatomat, és maradj kegyelmeddel nálam halálom órájáig óh Jézusom! mivel örömmel kiáltok már fel: Most bocsáss el, Uram, engem, a te szolgádat (szolgálódat) békességben; mert látták szemeim, sőt be is vette már az én szám üdvözítő Jézusomat. Amen.

Aquinói szt. Tamás imája.

Hálát adok neked, én Uram és Istenem, mindenható örök Atyám! a ki engem méltatlan bűnös fiadat (leányodat) minden érdemem nélkül, egyedül irgalmad kegyességéből, a te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztusnak drága szent testével és vérével táplálni méltóztattál és kérlek, hogy ezen szent áldozás ne váljék ítéletemre és kárhozatomra, hanem bűneim bocsánatára. Legyen az nekem a hitben erős fegyverem és paizsa jóakaratomnak; tépje ki szivemből a véték szeretetét, irtsa ki a rendetlen kivánságokat és a mulandó gyönyör utáni vágyakat; ellenben öregbitse bennem a szeretetét, béketűrést, alázatosságot és engedelmességet; védelmezzen minden látható és láthatatlan ellenségeim ellen; zabolázza meg minden testi és lelki rossz indulatimat; fűzzön szorosan hozzád egy igaz Istenemhez és szerezzen éltetnek az utolsó órában boldog végzetet; — végre kérlek Téged, méltóztassál engem bűnös gyermekedet elvezetni ama kimondhatlan vendégségbe, hol szent Fiaddal és a Szentlélekkel, szenteidnek teljes világossága, igaz bősége, örök vigása, határtalan öröme,

tökéletes boldogsága vagy. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Uram Jézus Krisztus, a ki a megáldott ostya színe alatt, melyet most a pap kezeiből én méltatlan, minden érdemem nélkül magamhoz vettem, drága testednek és vérednek részesévé tettél. kérlek téged jóságod és irgalmadért, s egész jóvoltodért, hogy nem tekintve elkövetett számtalan bűneimre, tarts meg kegyelmedben, a te imádásod és szolgálatodban. Add Uram! a te szent malasztodat, hogy engedelmes lehessenek, és minden parancsodat úgy teljesíthessem a mint te akarod és parancsolod. Engedd kegyelmedet óh Uram! nehogy hálátlanul előbbeni bűneimre s gonoszságaimra visszatérjek. Oh Istenem, igazi Atyja az irgalomnak, minden vigasztalás Istene! Ki szent Fiad kinszenvedésének érdeménél fogva bűneinket annyiszor bocsátod meg. a hányszor igaz töredelemmel hozzád visszatérünk, ne engedd hogy hitem és benned való bizodalomban megfogyatkozzam. Atyám! e legméltóságosabb szentség, mit magamhoz vettem, törölje el minden bűnömet és tisztítsa meg lelkemet. Ez nyújtson erőt, kitartást és enyhületet éltem viszontagságaiban. könnyítse nyavalyáimat s legyen erős

védbástyám a kísértetek sokasága között, hogy a világ, a test vagy az ördög rajtam ne győzedelmeskedhessenek, hiszen óh Atyám! mindezeket csak szent kegyelmeddel s isteni segítségeddel mulhatom fölül könnyen, ki egyedül szent, egyedül ur s egyedül vagy hatalmas, kinek legyen áldott neve most és mindörökké. Amen.

Aquinói szent Tamás imája életjobbulásért.

Oh irgalmas Isten! engedd meg nekem, hogy a mi kedves előtted, azt buzgón kívánjam, okosan keressem, igazán megismerjem, tökéletesen betöltsem. Állapotomat igazgasd a te szent neved dicséretére és dicsőségére, és mit tőlem kívánsz, közöld velem, hogy ismerjem s úgy vigyem véghez, a mint szükséges és lelkem üdvösségére válik. Add, Uram Istenem hogy jó és balsorsomban hozzád állhatatos legyek, jó szerencsémben fel ne fuvalkodjam s szorongatásaimban el ne csüggedjek; semmiben se találjak örömet, csak mi hozzád vezérel s egyedül azt sirassam, mi tőled elválaszt. Nem kívánok senkinek sem tetszeni, csak neked s egyedül a te haragodtól rettegek. Megvetem, Uram a mulandó javakat s azokat egyedül te éretted

tartom becsesnek s téged mindenek fölött szeretlek. Legyen unalmas nekem az öröm, mely nélküled van s kívüled ne kívánjak semmit. Oh Uram, az a fáradalom adjon nekem vigságot, mely érted van s a nyugalom nálad nélkül legyen unalmas. Engedd Istenem, hogy szivem minél gyakrabban emelkedjék fel hozzád, s fogyatkozásimat jobbuiási szándékkal bánkodva igazán megsirassam. Tégy engem, Uram Istenem, engedelmessé ellentmondás nélkül, szegénynyé fogyatkozás nélkül, tisztává minden romlottság nélkül, béketűrővé zugolódás nélkül, alázatossá képmutatás nélkül; tégy jókedvűvé kicsapongás nélkül, szomoruvá csüggődés nélkül, komolylyá nehézség nélkül. tevékenynyé könnyelműség nélkül, félénkké kétségbeesés nélkül, igazzá kétszinűség nélkül, a jóságos cselekedetek gyakorlására alkalmassá vakmerő elbizakodás nélkül; engedd hogy embertársaimat oktassam kevélység nélkül s őket szómmal és példámmal buzdítsam szinlelés nélkül. Adj, nekem Atyám! éber szivet, mit semmi hiábavaó gondolat tőled el ne tántorítson; teremts belém nemes szivet, a mit semmi illetlen szenvedély le ne alacsonyítson; adj egyenes szivet, mit semmi gonosz törekvés el ne fordít-

son; adj állhatatos szívet, mit semmi viszontagság meg ne törjön; adj szabad szívet, mit semmi gonosz és szentségtelen gondolat el ne foglaljon. Adj nekem, Uram Istenem, téged megismerő értelmet, téged kereső szorgalmat, téged fölhalálkozó bölcseséget s neked tetsző magatartást; engeddd, hogy állhatatossággal benned reméljek s hogy benned helyezett fiúi bizodalmam egykor hozzád kapcsoljon; add, hogy a penitenciatartás szentsége által az örök büntetésektől megszabaduljak, kegyed bősége szerint itt e földön számtalan jótéteményeidben részesülhessek és végre az örök boldogság hazájában a te dicsőséged által határtalan örömeidben részt vehessek. Ki az Atyával és Szentlélekkel egy Isten élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

A szent kilenczed alatt tartatni szokott keddi s egyéb ájtatosságokról.

A szent kilenczed minden keddjén, ha az idő kedvez, az ájtatos hívek a Ferenczes atyák templomából körmenetben vonulnak ki a Kis Somlyó hegyen épült paduai szent Antalról nevezett kápol-

nához, hol szent mise tartatik ; erre szent beszéd következik s ezután a körmenet visszatér a templomba. Az időszaki antiphona végeztével a szentséggel áldás adatik, mire az ájtatosság véget ér.

Kedvezőtlen időjáráskor körmenet nem tartatik. Ilyenkor az ájtatosság a társulati templomban megy végbe.

Midőn körmenet tartható, a körmenet : „Jézus szentséges nevérol szóló litánia éneklésével veszi kezdetét.

a) Litánia Jézus szentséges nevérol.

Uram, irgalmazz nekünk !
Krisztus, kegyelmezz nekünk !
Uram, irgalmazz nekünk !
Krisztus, hallgass minket !
Krisztus, hallgass meg minket !
Mennybeli Atya Isten,
Megváltó Fiú Isten,
Szentlélek Úr Isten,
Szentháromság egy Isten,
Jézus, élő Istennek Fia,
Irgalmazz mi nekünk !

Óh kegyes Jézus !
Mária szent Fia !
Hallgass meg minket !
Oh vigasztaló Szentlélek Isten
Szállj be szivünkbe !
Oh ! Szent Háromság
Egy igaz Isten !
Irgalmazz minékünk !
Óh ! Szűz Mária,
Jézus szent Anyja :
Könyörögj érettünk !

Ez a litánia minden sora után
ismételletik.

Jézus, szűz Máriának Fia,
Irgalmazz mi nekünk !
Óh kegyes Jézus stb.
Irgalmazz stb.
Jézus, e világnak Megváltója,
Irgalmazz stb.
Jézus, az emberek közbenjárója,
Irgalmazz stb.
Jézus, Istennek örök igéje,
Jézus, minden tökéletességnek szekrénye,
Jézus, Dávidnak kulcsa,
Jézus, örök világosság fényessége,
Jézus, minden nemzetek kívánsága,

Jézus, az életnek kutfeje,
Jézus, szegletbeli köszikla,
Jézus, életnek zöldfája,
Jézus, békességnek fejedelme,
Jézus, betegek orvossága,
Jézus, elesettek gyámola,
Jézus, tévelyedettek utja,
Jézus, isteni dicsőségnekfényes sége,
Jézus, erősségnek tornya,
Jézus, világ csudája,
Jézus, minden örömnek kutfeje,
Jézus békességnek s tisztaságnak szeretője,
Jézus, szerelmünknek czélja,
Jézus, örök életnek gyümölcse,
Jézus, minden jószágos cselekedetnek tükre
Jézus, alázatos engedelmisségnek mestere,
Jézus, nagy türésnek és szenvedésnek
[példája,
Jézus, lelkünknek buzgó szeretője,
Jézus, nyavalyánk vigasztalója,
Jézus, szegények kegyelmes atyja,
Jézus, nyomorultak kincses ládája,
Jézus, keseredettek öröme,
Jézus, juhaidnak jó pásztora,
Jézus, tengeren evezők fényes csillaga,

Jézus, zarándokságunk kalauza,
Jézus, sötétben járók világossága,
Jézus, gyámoltalanok oltalma,
Jézus, tudatlanok bölcsesége,
Jézus, a benned bizóknak gyámola,
Jézus, hozzád folyamodók meghallgatója,
Jézus, betegeknek orvosa
Jézus, árvák és özvegyek táplálója,
Jézus, uraknak Ura, királyok Királya,
Jézus, angyalok öröme,
Jézus, patriárkák királya,
Jézus, próféták megvilágosítója,
Jézus, apostolok bölcsesége,
Jézus, evangelisták tanítója,
Jézus, vértanuk erőssége,
Jézus, hitvallók szentsége,
Jézus, szűzeknek vőlegénye,
Jézus, mindenszentek koronája,
Irgalmazz minékünk !
Oh kegyes Jézus stb.

A körmenet midőn a kápolnához ér, következik a szent mise.

Szent mise alatti imák.

Mise előtt.

Én Istenem, leborulván a te szent színed előtt, imádlak Téged, ki itt jelen vagy. Ezen szent mise áldozatot, melyet ájtatosan akarok hallgatni, felajánlom Neked, a te dicsőségedre, szegény lelkem üdvösségére, Jézus Krisztus kinszenvedésének emlékezetére és tiszteletére, az élőkért és a holtakért, kiváltképen N. N.-ért, bűneim bocsánatáért és n. kegyelem megnyerhetéseért. Kérlek én Istenem ne hagyd elveszni lelkemet, melyet a te egyetlenegy szülött Fiad, Jézus Krisztus, az ő drága szent vérével megváltott.

Ur Isten! Mindeneknek teremője! Ki erős, rettenetes, igaz és irgalmas vagy; ki a magasságbeli trónon ülsz, ki mindenütt jelen vagy és dicsőségeddel betöltöd a mennyet és földet, nyisd meg ajkamat szent neved dicséretére; tisztítsd meg szívemet minden hiú gondolatoktól. Fogadd kedvesen jó illatú áldozatként, az ártatlan bárány, egyszülött Fiad, Jézus Krisztusnak szent testét és véré,

mit e szent misében az áldozópappal e mai napon feláldozok neked, felséges Istenemnek és engedd, hogy téged, lélekben és igazságban imádvá, mindazon jókat elnyerhessem, melyekért alázatos szívvél könyörgök. Ne nézd vétkeim sokaságát, hanem érettem szenvedett szent Fiad háttartalan érdemeit. Adj malasztot, hogy élő hittel, buzgósággal, mély alázattal, erős bizodalommal és lángoló szeretettel vehessek részt e szent áldozatban a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen !

K e z d e t t e.

Oh ! legkegyesebb Jézusom ! Megemlékezvén eme szavaidról, hogy : „a mely órában a bűnös felfohászkodik, meghallgatom őt“, szorongva és gyötrellemmel szívemben állok meg szent Szined előtt ; utálom magamat, hogy Felségedet és kimondhatatlan jóságodat, annyiszor és oly sok bűnnel megbántottam. Elismerem, óh Istenem ! minden bűnömet, a mit gondolat-
tal, szóval, cselekedettel vagy a jónak elmulasztásával követtem el, vétkezvén

az ég ellen és Te előtted. Azért Uram !
tőlem kitelhetőleg, teljes szivemből szánom
minden gonoszságomat ; utálok minden
bűnömet és pedig egyedül csak azért, hogy
Téged, legfőbb jót megbántottalak. Bánom,
ismételve bánom vétkeimet én Istenem !
Kész vagyok inkább meghalni, mint Téged
minden szeretetre méltó Istenemet újból
megbántani. Úgy szeretlek Téged e pilla-
natban és ezentúl úgy akarlak szeretni,
hogy készebb leszek a világ minden gyöt-
relmeit elszenvedni, mint csak egyetlen
vétek miatt is a te szeretettedtől megválni.
De mivel Te nélküled óh ! Istenem, semmi
sem foganatos, semmi sem szent, azért
éreztesd velem irgalmad bőségét és add
szent kegyelmedet, hogy feltett jó szán-
dékomban állhatatosan megmaradhassak ;
könyörülj kérlek, könyörülj rajtam ; sze-
ress engemet, ki Téged szeretlek ; segíts
engemet, ki hozzád felfohászkodom ; vé-
delmezz minden gonosztól és veszélytől.

Az angyali énekre.

Dicsőség neked Istenem, ki minden-
ható Atya, ég és föld Királya vagy ; di-

cséret Neked, ki egyedül szent, egyedül erős, egyedül hatalmas Isten vagy. Áldlak, imádlak és magasztallak Téged, ki egyedül művelsz csoda dolgokat a földön ; ki egyedül vagy, a kiből élünk, mozgunk és vagyunk. Dicsérlek Téged, a ki által alkottatott minden, a ki három személyben egy Isten vagy. Teremtő Atya Isten ! legyen neked dicsőség a Fiú és Szentlélekkel egyetemben. most és mindenkor. Amen !

Könyörgésre.

Mindenható Ur Isten ! irgalom Atyja, vigasztalás Istene ! Te mondottad egyszülött Fiad által : „Kérjetelek és adatik nektek : keressetek és találtok ; zörgessetek és megnyitvatik nektek“ ; én bizalommal járulok azért irgalmasságod trónja elé, könyörögvén, hogy nekem, minden jelenlevőknek és azoknak is, kik e szent helytől távol vannak, bocsásd meg minden bűneinket ; adj igaz töredelmet és üdvös penitenciát. Közöld velem isteni kegyelmedet, hogy ezután se a már megszokott, se más bármely vétékkel meg ne bántsa-

lak. Adj erőt, hogy gyakorolhassam mindazon erényeket, melyek szívemet nemcsak a bűnnek szennyétől tisztítják meg, hanem ékessé s előtted kedvessé is teszik. Segíts, hogy szent neved félelme, rendithetlen remény, mély alázatosság, fölülmulhatlan békességes türés, lelki szegénység, tökéletes engedelmesség, tántorithatlan lelki erősség, a Te szolgálatodban és imádásodban való szorgoskodás legyenek tulajdonaim. De mindenek fölött öregbitsd bennem a Te és felebarátom iránti szeretetet. Engedd óh Uram! hogy mindezekben éltem utolsó pillanatáig állhatatosan megmaradhassak és Te általad, üdvösségem szerzője, éltetője és befejezője által egykor Hozzád juthassak. Irgalmas Isten! engedd meg végre kegyesen, hogy mindaz, a mi töredelmem, jó szándékom és az örök élet elnyerhetéséhez szükséges tökéletességeből hiányzik, vagy a mit isteni Felséged dicsőítésében és imádásában elegendőképen nyilvánítani elmulasztottam, vagy emberi gyöngeségemnél fogva nyilvánítani erőtlén valék, a Boldogságos Szüz

Mária, szent Péter és szent Pál apostolok és N. N. (pl. név szentem) szenteid esedezése és érdeme által tökéletesen kipóltassék.

Szent leczke alatt.

Nagy és dicső Isten! én Uram és Jézus Krisztusom! Világosítsd meg értelmemet, hogy a te utaidat, a melyekről az erény példái, a te apostolaid által, szent malasztod és a Szentlélek súgallata folytán Anyaszentegyházad által engem bizonyossá tettél és a melyeket minden teremtményeidnek atyai kegyességgel ki nyilatkoztatni méltóztattál, készséggel és örömmel követhessem és szent akaratodat mindenben tökéletesen betölthessem.

Evangeliumkor.

Imádlak téged, Megváltó Istenem! örök világosság, ki szent evangeliumodat élő szóval hirdetted; nyisd meg, kérlek, az én elmémet, hogy szent tanításodhoz, igaz szeretettel ragaszkodjam. Világosítsd meg szívemet; nyisd meg lelki füleimet

a Szentlélek kegyelme által, hogy a te igéidet alázatos lélekkel hallgassam s odaadó engedelmességgel fogadjam ; hogy értelmem igazságban oktattassék a jó követésére s a bűn kerülésére ; hogy általam tiszteleted és dicsőítésed öregbítessék és lelkem üdvöt nyerjen s így igaznak találtassam ítélő széked előtt és Altalad méltó legyek az örök boldogság megízlelésére. Amen.

Hiszekegyre.

Mindenható örök Isten ! Szívvel hiszem és számmal megvallom mindazokat, a miket édes Údvözítőnk Jézus Krisztus, a Te szerelmes szent Fiad és jegyese a Szentlélek sugallata által oktatott katholika anyaszentegyház, hogy higyjem, előmbe ad, legyenek azok előttem teljesen ismeretek és világosan érthetők vagy homályosak, titkosak. Hiszem az apostoli hitvallás minden ágazatát és Krisztusnak a föld kerekiségén kihirdetett evangeliumát. Elismerem, hogy ezen hitre a te malasztod vezérelt s benne a te kegyelmedből szü-

lettem. Ragaszkodom azért ezen hithez erősen s fogadom, hogy tőle még akkor sem fogok megválni, ha az egész világ felkel is ellenem. Felajánlom azért neked Uram egész valómat ezen hitbeni kész engedelmességre. Hogyha pedig az ördög incselkedése folytán vagy tudatlanságból e szent hit ellen valamit gondolnék, vagy cselekedném, azt ezennel visszavonom és töredelmes szívvvel, alázatos lélekkel erősen reménylem, hogy azt véghetetlen irgalmad bőségéből megbocsájtod nekem. Aldlak és imádlak Téged, mindenható Atya Isten, ki élsz és uralkodol örökön örökké. Amen.

Felajánláskor.

Legszentebb Háromság, egy örökkévalóság! Vedd kedvesen eme áldozatot, mit felszentelt szolgád, a pap kezei által. Neked bemutatok magamért, mindenek közt legnyomorultabb bűnösért, megszámlálhatatlan bűneimért, melyeket gondolatlan, szóval vagy cselekedettel elkövettem s általok Te ellened vétettem. Könyö-

rögve esedezem, hogy minden elkövetett bűneimet bocsásd meg kegyesen s őrizd kegyelmeddel, hogy soha többé azokat el ne kövesssem. Felajánlom Neked testemet, lelkemet, minden cselekedeteimet, dolgaimat, szóval egész valómat, mindenemet feláldozom és fölszentelem a Te szolgálatodra és legszentebb dicsőítésedre. Kérlek, óh mindenható Isten, légy kegyesen segítségemre minden ügyeimben, hogy így imádságom, működésem és törekvésem Te általad kezdessék és szent neved dicséretére, a bennem élő hit, remény és szeretet öregbítésével nyerhessen véget. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Előszózatra.

Szent, szent, szent a seregek Ura, Istene! Teljesek az ég és föld, Uram! a te dicsőségeddel.

Dicsőség, az Atyának és Fiúnak és a Szentlélek Istennek; miképen kezdetben vala, most és mindörökké. Amen!

(Háromszor ismételve.)

Emlékezés az élőkről.

Legkegyesebb Atyám! Vedd kedvesen a pap kezéből ezen legszentebb áldozatot ama áldozattal együtt, melyet szerelmes Fiad egész életében, az utolsó vacsorán és a keresztt oltárán hozott, — értem és mindnyájunkért, kikért meghalni kegyeskedett. Tekints Krisztusra és határtalan irgalmad erejénél fogva, ugyanazon Egyszülötted érdemeiért, úgy mint: fogantatása, születése, körülmetéltetése, veritékei, fáradalmai, szenvedése és haláláért, ama kimondhatatlan szeretetért, melynél fogva érettem oly sokat tett, tanított és szenvedett; továbbá a Boldogságos Szűz Anya életszentségeért és minden Szenteid által Neked bemutatott és ezután bemutatandó készséges engedelmességért: könyörülj szent Fiad jegyesén, a római katolika anyaszentegyházon, a melyért vérét ontotta a keresztfán, igazgasd az egész föld kerekiségén, virágoztasd, neveld, szenteld meg és magasztald föl, hogy általa és benne, mindenektől dicsőítéssel. Könyörülj szentséges atyánkon a mi pápánkon;

püspökeinken ; egyházi előljáróinkon ; lelki pásztorainkon ; királyunkon ; világi előljáróinkon és mindazokon, kik a Te dicsőséged és a mi lelkünk üdvén fáradoznak. Tartsd meg mindnyájunkat békében, egyetértés- és szeretetben ; tedd őket szived szerintiekké és a te magasztaltatásod, valamint a hivek lelki üdvének munkálása iránti buzgalom lángját gyűjtsd föl szívékben, hogy miként ők tökéletes szívvel teljesítsék akarodat mindenben, úgy alattvalóikat is szóval és példával, tanácssal és segítséggel, ugyanazon szent akaratom teljesítésére vezéreljék. De könyörülj az egyházi rendeken is ; neveld őket szent malasztod égi harmatával ; gyúlaszd föl bennük szerelmed tüzét, hogy a földieket megvetve, kölcsönösen szeressék, ügyekben segítsék s jó példával bábjítsák egymást ; ne keressék azt, mi az övék, hanem egyedül a Te nagyobb dicsőséged és a hivek lelki üdvének előmozdításán fáradozzanak. Emlékezzél meg és könyörülj azokon is, a kikért imádkozni különösen kötelességem, úgy mint : szüleim, testvé-

reim, rokonaim, jótevőim, barátaim és mindazokon, kik magukat imáimba ajánlották; azokon is, a kiket megbotránykoztattam, megszeméltettem, megbántottam vagy gyámolítani elmulasztottam; könyörülj mindazokon, a kiket reám bízál, hogy lelki és testi üdvöket munkáljam; emlékezzél meg az ártatlanokról, a halállal tusakodókról, a betegekről, a sanyargatott árvákról és a kik nehéz szükségükben hozzád kiáltanak; légy kegyes segítségük a szükségben; tárd fel mindegyiköknek irgalmasságod kincstárát, hogy bűneiktől megszabadulhassanak, erényes cselekedetekben bővelkedjenek és mindenben a Te szent tetszésed szerint cselekedjenek. Végre fordítsd irgalmas szemeidet ama boldogtalan lelkekre is, kik a bűn által lebilincselve és bemocskolva vannak, bűnbánatot nem tartanak, a vallástalanság és hitetlenség sűrű sötétében tévelyegnek. Szabadítsd meg őket az ördög hatalmától és vezérelj vissza mindnyájukat a Te anyaszentegyházad kebelébe, hogy Téged megismerjenek és igazán szeressenek.

Igen Uram! Óh add, hogy a Te szent kegyelmed munkálkodása folytán, minden viszály és tévelygés lerontassék, mindenki Neked szolgáljon és az egész földön elterjedt anyaszentegyházad szent neved dicsőítésében állhatosan megmaradjon.

Átváltozáskor.

Óh Teremtőm és Megváltóm! Áldlak Téged ama szeretetteljes emlékért, melyet nekünk az imádandó Oltári-szentségben hagytál; a kenyérnek és bornak a te testeddé és véreddé, isteni haragodnak keresztrefeszítettésed és halálod alkalmával irgalmassággá történt átváltoztatásáért esedezve kérlek, változtassál engem és minden bűnöst is át; téríts magadhoz és vezérelj minden működésünket jó végre. Amen.

A szent test felmutatásakor.

Üdvözlégy Krisztus szent teste!
Melyet szűz Mária szült nekünk;
Mely mint áldozat szenvedé

Bizonynyal a keresztfán érettünk.
Melynek szive, — átveretve,
Vizet s vért árasztva, — lőn üdvünk.
Add, hogy a halál révére
Eljutva, megizlelhessünk !

Oh kegyes, óh áldott, óh édes Jézus,
Mária Fia ! Könyörülj rajtam és add,
hogy miként most méltó vagyok Téged a
kenyér színében láthatni, hasonlóképen
teljes örömmel szemlélhesselek Felséged
dicsőségében, midőn eljössz az utolsó, ítél-
letre. — Tiszta szívet teremts bennem
óh Isten ! és az igaz lelket ujtsd meg
belső részeimben. Ne vess el engem szí-
ned elől és szent lelkedet ne vedd el
tőlem. Add vissza nekem üdvözítésed
örömét és jeles lélekkel erősíts meg en-
gem. Megtanítom utaidra a gonoszokat.

A szent vér felmutatásakor.

Üdvözöllek óh legnemesebb vér, mely
a mi Urunk Jézus Krisztusnak oldalából
kifolytál és az eredeti s minden más
bűnnek szennyét lemostad ; mosd meg,

szenteld meg és őrizd meg az én lelke-
met az örök életre. Oh Jézusom! A te
szent véred szolgáljon nekem bűneim, a
jóban való restség és minden hibáim bo-
csánatára; a Te szent véred legyen erős-
ségem a hit, remény és szeretetben; ez
őregbitse bennem az isteni malasztokat;
ez tegyen állhatatossá az erények gyakor-
lásában; ez legyen földi éltém támasza;
ez szolgáljon az örök dicsőség elnyerhe-
tésére és minden léleknek, — különösen
kikért imádkozni kötelességem, — üdvös-
ségére.

Legszeretetteljesebb Jézusom! Moss
meg engem szeretetteljes véreddel, min-
den bűneim szennyétől és engedd, hogy
szent véred hullása által, a világ minden
bűnei, gonoszságai és a test kívánságai-
nak meghaljak s a te szereteted tüze ál-
tal égve egyedül Neked éljek. Amen.

Emlékezés a holtakról.

Isten, minden hivek teremő és meg-
váltó Istene, kegyes Atyám! Terjeszd ki

irgalmad bőségét a megholt hivekre, és a te kegyelmed harmatával szüntesd égető kinjaikat; adj nekik örök világosságot s engedd, hogy oüneik teljes bocsánatát ájtatos könyörgések által megnyerjék és Téged szenteiddel örökké áldhassanak és dicsőíthessenek. Amen.

Miatyánkra.

Miatyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a te neved stb.

Áldozáskor.

Isten! Légy kegyelmes nekem bűnösnek; könyörülj rajtam. (Háromszor ismételve). Kegyes és irgalmas Isten, ki malsztod égi kincseit oly bőven méltóztatál kiárasztani, — tekints könyörülettel reám, méltatlan szolgádra, (szolgálódra), midőn szivem legmélyebb alázatosságával ezen vérontás - nélküli áldozatnál jelen vagyok és engedd, hogy én, a ki most a legméltóságosabb Oltári-szentség vételenél Veled egyesülhetni méltó nem va-

gyok, legalább égi malasztidnak részesévé lehessek. Tégy méltóvá, hogy az élet kenyerét, mely az égből szállott alá, szüntelen éhezzen, és vétkeim fürdőjét, szentséges véredet, szüntelen szomjuhozzam. Jöjj, óh, mindenható Atya! Ime kész az én szívem s óhajtva vár, hogy Téged, Urát és Istenét befogadjon; jöjj hozzám és világosíts, erősíts, tarts meg, szentelj meg és őrizz engemet. Igazgasd lépteimet a te parancsolatid szerint; tisztítsd meg szívemet, lelkemet s moss meg minden bűneimtől. Tedd szívemet, szent lelked méltó lakhelyévé. Mindenható és legkegyesebb Atyja az irgalomnak! fogadd kegyelmesen könyörgésemet, mivel Te benned biztam, Ki egyedül alkotál mindeneket s Kinek egyedül legyen tisztelet és dicsőség mindörökön örökké. Amen.

Az utolsó imákra.

Örök, mindenható Úr Isten! minden hivek föltartója s világ megváltója! Tekints könyörülettel reám, méltatlan fiadra, (leányodra), midőn Felséged előtt alázat-

tal porba hullok; és fogadd kegyesen eme áldozatot, melyet a Te szent neved tiszteletére, minden élő és megholt hivek üdveért, bűneim és gonoszságaimért elégtételül felajánlottam; fordítsd el rólam haragodat; éreztess velem kegyelmedet és irgalmadat, tárd fel előttem a paradicsom kapuit: szabadíts meg minden gonosztól s a mit emberi gyöngeségemből Ellened vétettem, bocsásd meg nekem. Töltsd meg szívemet a jóban való állhatatosság, a szeretet, a bűnbánat, az engedelmesség és a Te szent akaratodban való megnyugvás kegyelmével; áraszd reám a Te irgalmad bőséges harmatát; részeltess segítő malasztodban. Add, óh Atyám! hogy mit érdemetlenségemnél fogva el nem nyerhetek, arra a Boldogságos Szűz Mária, szent Péter és Pál apostolok, szent József, szent patrónusom N. érdemei által méltó legyek, hogy így, még a Te végtelenül bölcs gondoskodásod, isteni tetszésed szerint e világon élek, a Te parancsolataid megtartásában állhatatos, — az ördög minden incselke-

désével szemben erős lehessenek, e siralom völgyből egykor dicsőségedbe juthassak s öröké dicsérhesselek Téged, Ki élsz és uralkodol a Fiúval és Szentlélekkel egyetemben, most és mindöröké. Amen.

Ite, missa est-re.

Ellent mondok neked sátán, te sötétség fejedelme és Téged követlek óh Jézusom! Ki út, igazság és élet vagy. Mutasd meg azért nekem óh Uram! a te utaidat és ösvényeidre taníts meg engem. A hirtelen és véletlen haláltól, az ördög csalárdságától szabadíts meg és őrizz engemet; most és halálom óráján Atya, Fiú és Szentlélek Isten. Amen.

Áldáskor.

Óh Uram! ki megáldod azokat, kik benned biznak, áldj meg minket is, és szenteld meg a Te örökségedet; őrizd a te keresztény katolikus nyájadat; gyámolítsd, kik a te házad dicsőítésén fáradoznak, dicsőítsd isteni hatalmaddal azo-

kat, kik Téged dicsérnek s ne hagyd el kik Benned reménylenek.

A mindenható Atya †, Fiú † és Szentlélek † Isten áldása szálljon mi reánk és maradjon rajtunk mindig. Amen.

Utolsó evangéliumra.

Óh isteni Ige! egyszülött Fia az Atyának; világ világossága, Ki mennyből alá szállottál, hogy nekünk az oda vezető utat megmutasd s az embereket az ördög rabságától s a bűntől megszabadítsd: ah! mégis, mily kevesen voltak, kik átlátták az örök igazság világát; közöttük voltál és még sem ismerték meg tanításodat. Óh Uram! ne engedd, hogy én is oly szerencsétlen legyek, mint ama hitetlenek, kik inkább az ördög rabszolgái akartak lenni, mint az Isten fiainak dicsőségében részt vehetni. Világosíts föl engem, igazságod malasztjával, hogy megismerjem, miszerint Te az Atyának örök Igéje, emberré lettél és közöttünk lakozol. Vezérelj tehát engem, Te örök világosság,

hogy általad és hirdetett igazságaid megismerése által józan életet élve üdvös halált érhessek. Amen.

Mise után.

Már most, mennyei Atyám! tégy velem úgy, a mint rajtam könyörülsz; én a mi becsest csak találtam, a mi kedvest csak birtam, most Neked fölajánlottam s alázatos könyörgésemmel, lábaidhoz raktam. Dicsőített szent Fiadat kiengesztelőül küldötted; azért, ha — a mint méltányos, elfordulsz tőlem gonoszságaimért, legalább a Te szerelmes Fiad szeretetéért tekints reám irgalmas szemeiddel; mert hisz' minden reményemet és bizodalmamat az Ő drága vérébe helyezem, mely érettünk s üdvösségünkért kiontatott; ezen reménnyel óhajtók, Hozzád juthatni, nem az én, hanem ama igazságot tartva, mely a Te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztustól van. Ime, óh, Atyám! ez az ártatlan Bárány az, Ki érettem emberré lett. Ez az, Kit bűneimért sanyargattál, jóllehet Ő sze-

relmes Fiad, Kiben nagy kedved telik. Ne engem, óh ! ne engem tekints, az alkotmányt, hanem Ki engem teremtet, az Alkotót. Nézz kegyesen óh Atyám ! az én bűneimért oly kegyetlen kinokat szenvedett ártatlan Fiadra. Emlékezzél meg ama szent áldozatról, melyet Megváltónk a kereszttartárán emberi testben hozott és bocsásd meg bűneinket, melyeket embe-
riségünk okozott. Ki élsz és uralkodól most és mindenkoron. Amen !

Szent mise végeztével a kar énekli ; *Jőjj el Szentlélek Ur Isten*, stb. mire következik a : *szent beszéd a szokásos imákkal* ; ezek befejeztével, — ha az ájtatosság a kápolnában tartatik, — a körmenet visszaindul a templomba, mi alatt a lórettói letenyéből : „*Szentséges Szűz*

Mária“-tól kezdve egy-egy sor s a sorra folytatólag ezen dicsérő hangok énekeltetnek így :

Szentséges Szűz Mária !
Szép liliomszál !
Ki mindenkor szépen
Ugy virágzottal,
Hogy szűz lévén
Meggyümölcsöztél ;
Imádd Jézust értünk
A Kit te szültél.
Szép liliomszál,
Szűzek virága,
Könyörögj érettünk
Istennek anyja,
Oh ! mily ékes vagy Mária !
Bünösöknek szószólója !
Istennek szent Anyja
Szép liliomszál ! stb.
Szűzeknek szent Szüze,
Isteni malasztnak anyja,
Krisztusnak szent Anyja,
Tisztaságos Anya,
Szeplőtelen Szűz Anya,
Makula nélkül való Anya,

És a Hódolat minden sor után ismétlődik.

Szűz virág szent Anya,
Szeretetre méltó Anya,
Csodálatos Anya,
Teremtőnk szent Anyja,
Üdvöztőnknek anyja,
Nagy okosságu Szűz,
Dicsérendő szent Szűz,
Nagy hatalmu szent Szűz,
Kegyes és irgalmas Szűz,
Hűséggel teljes Szűz,
Igazságnak tükre,
Bölcsességnek széke,
Örömünknek oka,
Lelki tiszta edény,
Tiszteletes edény,
Ájzatosságnak jeles edénye,
Titkos értelmű rózsza,
Dávid királynak tornya,
Elefánt esontból való torony,
Mária, arany ház,
Frigynek szent szekrénye,
Menyországnak ajtaja,
Hajnali szép csillag,
Betegek gyógyítója,
Bűnösök oltalma,

Szomorúak vigasztalója,
Keresztények segítsége,
Magyarország oltalmazója,
Angyalok királynéja,
Patriárkák királynéja,
Próféták királynéja,
Apostolok királynéja,
Vértanúk királynéja,
Hitvallók királynéja,
Szűzek királynéja,
Mindenszentek királynéja,
Eredendő bűn nélkül fogantott királyné,
Szent Olvasó Királynéja,
Szép liliomszál stb.

A templomba érve a körmenet, énekeltetik az
időszaki: *Karének*, és pedig:

Husvét előtt nagy böjtben:

Karének:

Menyországnak királynéja,
Angyaloknak szent Asszonya;
Áldott gyökér szűz Mária.
Üdvözlégy Krisztus szent Anyja.

Te általad e világra.

Uj világosság virrada,

Örök dicsőség virága.

Kinél szebb nem jött világra.

Aldott légy drágálatos Szűz !

Isten veled szép virág Szűz !

Mennyben szent Fiad mellett ülsz

S tudjuk, rajtunk is könyörülsz.

*V. Tégy méltóvá engem szent Szűz ! a
te dicséretedre.*

F. Adj erőt a te ellenségeid ellen.

Könyörögjünk.

Adj, irgalmas Isten ! gyarlóságunknak
oltalmat, hogy kik az Isten anyjának em-
lékezetét tiszteljük, az ő esedezésének
segítségével vétkeinkből fölkeljünk. Ugyan-
azon Urunk Jézus Krisztus által. Amen !

Húsvétol Szentháromság vasárnapjáig :

Karenek.

Mennynek királyné asszonya ! Örülj szép szűz !

Alleluja ;

Mert kit méhedben hordozni méltó voltál, Alleluja ;

A mint megmondotta vala, föltámadott. Alleluja.
Imádd Istent, hogy lemossa bűneinket. Alleluja.

*V. Örülj és örvendezz Szűz Mária,
alleluja.*

*F. Mert bizonnyal föltámadott az Ur,
alleluja.*

Könyörögjünk.

Ur Isten, ki szent Fiadnak, a mi
Urunk Jézus Krisztusnak föltámadásával
a világot megörvendeztetni méltóztattál,
add kérünk, hogy az ő anyja szűz Mária
által az örök élet örömeit elnyerhessük.
Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által.

Szentháromság vasárnaptól kezdve :

Karének.

Mennyországnak királynéja,
Óh Mária !

Irgalmasságnak szent anyja,
Óh Mária !

Elet, édesség, reménység,
Óh Mária !

Üdvözlégys szép szűz Mária
Krisztus Anyja !

Évának árva fiai,
Óh Mária !
Számkivetett maradéki,
Óh Mária !
Siralminak örökösi,
Óh Mária !
Sok nyavalyáknak hajléki,
Krisztus Anyja !

E siralomnak völgyében,
Óh Mária !
Kik nyavalygunk nagy inségben ;
Óh Mária !
Hozzád sóhajtunk mennyekbe,
Óh Mária !
Hol vagy örök dicsőségben,
Krisztus Anyja !

Azért szószólónk ! szemedet,
Óh Mária !
Fordítsd hozzánk s kegyelmedet ;
Óh Mária !
És a te bűnös népedet,
Óh Mária !
Oltalmazd hiveidet.
Krisztus Anyja !

Óh édes szűz irgalmadat,

Óh Mária!

Éreztesd kegyes voltodat:

Óh Mária!

Holtunk után szent Fiadat,

Óh Mária!

Mutasd meg boldogságodat.

Krisztus Anyja!

V. Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja!

F. Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéretére!

Könyörögjünk.

Örök, mindenható Úr Isten! Ki a dicsőséges szűz Máriának testét és lelkét, hogy szent Fiadnak méltó hajléka lenne, a Szentléleknek munkálkodása által elkészíttetted, add, hogy a kik emlékezetében örvendezünk, kegyes könyörgése által minden ránk következő veszélytől és az örök haláltól megszabaduljunk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen!

Ezután a szentséggel áldás adatik és az ajtosság véget ér.

Szent Antal! Krisztusnak válasz-
tott barátja!
Könyörögj érettünk!

Paduai szent Antal dicsérete.

P. Kovács Gergelytől -- latinból.

Karének.

Számtalan sok csoda dolgot szemlélsz,
Szent Antaltól segedelmet — ha kérsz ;
Hit — tévelygés, tűz, víz, egyéb vészek,
Halál, ördög hatalma, — megtörnek ;
A poklosság szűnni fog és tisztul,
Betegségből az ember kigyógyul.

Zajgó tenger lecsillapszik szépen,
Bilincs alól felszabadulsz népem ;
Kezed, lábad erejét, épségét,
Vissza nyered, — öreg, vagy ifju légy,
Megtalálod vesztett jószágodat,
Csak rebegjen buzgó imát ajkad,

Veszélyekből megszabadul élted.
Szükség s nyomor nem kinoznak téged ;
Igy beszélnek, így hirdetik hittel

Paduának lakosai, — kikkel
Szent Antal tett, annyi csoda dolgot,
Melynél többet, csak mennyország látott.

Zajgó tenger lecsillapszik szépen,
Bilincs alól felszabadulsz népem ;
Kezed, lábad, erejét, épségét,
Visszanyered, — öreg, vagy ifju légy,
Megtalálod vesztett jószágodat,
Csak rebegjen buzgó imát ajkad.

Legyen azért ~~szent~~ dicsőség Atyának
Fiú-, Szentlélekkel a Szentháromságnak,
A mint vala, kezdetben és mindig
Ma, mindenkor, a világ végéig. Amen.

Zajgó tenger lecsillapszik szépen,
Bilincs alól felszabadulsz népem ;
Kezed, lábad, erejét, épségét,
Visszanyered, — öreg, vagy ifju légy,
Megtalálod vesztett jószágodat
Csak rebegjen buzgó imát ajkad.

*Imádkozzál érettünk paduai Szent
Antal.*

*F. Hogy méltók lehessünk a Krisztus
igéretére.*

Könyörögjünk.

Úr Isten ! Szenteidnek dicsósége és koronája, ki Paduai szent Antalt sok kegyelmekkel felékesítéd, engedd kegyelmesen, hogy kik emlékezetét tiszteljük, esedezése által ez életben a te szent tetszésedet, holtunk után pedig az örök boldogságot elnyerni méltók legyünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki te veled és a szentlélekkel egyetemben él és uralkodik, most és mindörökké. Amen !

Búcsú ájtatossági imák.

Bevezető ima.

Örök mindenható Ur Isten! teljes bizalommal hiszem, hogy véghetetlen irgalmadból, minden bűnömtől és az örök büntetéstől föl vagyok oldozva; jóllehet az ideigvaló büntetések alól fölnem mentettem. Mivel pedig ezek kiegyenlítésére nem elég-ségesek saját bűnbánati cselekedeteim, a te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus kimeríthetetlen elégtétele s a dicsőült szentek érdemei kincséhez folyamodom, hogy ezek bősége pótolja hiányos elégtételemet s gyengeségemet. Késznek ajánlkozom mindannak teljesítésére, mi tőlem e végből kitelik s kívántatik. Fogadd el azt kegyelmesen oh irgalmas Atyám! szent Fiad szenvedése és halála tekintetéből s habár méltatlan vagyok, részesíts e teljes búcsúban. Amen!

Miatyánk s Üdvözlégység Mária stb.

Az anyaszentegyház fölmagasztaltatásáért.

Istenem ! minden hived irgalomteljes Atyja ! emlékezzél meg a te népedről, melyet kezdettől fogva sajátodnak tekintettél, emlékezzél meg szent Fiad anyaszentegyházáról, melyet ő saját drága szent vérével szerzett magának és gyarapítsd és magasztald föl azt, új hivek bősége által. Tekints kegyelmesen a katholika anyaszentegyházra s egyesíts abban minden népeket, hogy mindnyájan megismerjenek és imádjanak téged igaz Istent, és a Jézus Krisztust, a kit te küldöttél, a Szentlélekkel egyetemben. Amen !

Miatyánk és Üdvözlégység Mária stb.

A tévelyek megszüntetéseért.

Óh ! Jézusom, igaz világosság, ki fölvilágosítasz minden e földre lépő embert, eszközöld szenvedésed erejénél fogva, hogy eloszolván a tévelyek sötétsége, mindnyájan elfogadják az általad hirdetett igazság világosságát s anyaszentegyházad áldásos

kebelébe meneküljenek. Óh legjobb Pásztor! ki életedet adtad juhaidért, oltalmazd nyájadat minden ellenségei ellen s hiusítsd meg ezeknek ármányait, hogy mindnyájan elismerjék, miszerint te velünk vagy, mint magad mondád: mindennap a világ végezetéig. Amen!

Mi Atyánk és Üdvözlégys stb.

A keresztény fejedelmek és népek egyetértéséért.

Óh szeretet és béke Istene, Szentlélek Úr Isten! ki annyi és oly hatalmas népeket gyűjtöttél össze a hitnek egységében, add a keresztény fejedelmeknek és tanácsadóiknak kegyelmedet, s indítsd meg szívöket a szeretet új parancsolatja által, hogy soha semmit ne rendeljenek, mi dicsőségeddel és az anyaszentegyház egyetértésével össze nem fér: hanem egyesült erővel iparkodjanak a gondviselésükre bízott népeket magukkal együtt az örökkétartó béke birtokába eljuttatni. Amen!

Mi Atyánk és Üdvözlégys Mária stb.

Záríma.

Fogadd el, óh dicsőséges Szentháromság egy Isten! e könyörgéseimet és többi bármely módon végrehajtott vezeklési cselekedeteimet s eszközöld, hogy ezek hiányait a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedése és halála s érettem kiontott drága vére pótolja; és ennek véghetetlen érde-
mei tekintetéből részesíts engem, vagy (itt annak a keresztnéve mondatik ki, a kiért följánlja az ember ezen ájtatosságot) N. lelkét e teljes búcsú áldásaiban. Ezen kegyelmedért rebegjen neked dicséretet és hálát az ég és föld velem együtt most és mindöröké. Amen!

Mi Atyánk és Üdvözlégy stb.

Fohász.

Győzött Juda Oroszlánya,
Dávidnak királyi Sarja!
Az Ő szent Keresztje † által
Szünjék meg a bűn hatalma!
Alleluja!

(Paduai szent Antal e rövidke fohászt szokta használni gyakran, midőn áldásért könyörgött. V.

Szixtus pápa, a ki mint szent Fereucz-rendi szerzetes választatott meg az anyaszentegyház látható fejévé, szent Péter apostol emlék szobrának talapzatára vésette be e röpimát latin szavakkal így: „*Ecce Crucem † Domini, fugite partes adversae, vicit Leo de tribu Juda, radix Dávid, alleluja*”.

XIII. Leo pápa Ő szentsége, 1892. év május 21-én a katolikus hiveknek, minden alkalomra, a hányszor csak e fohászt búzgó s töredelmes szívvvel elmondják: **100 napi búcsút engedélyezett.** (Lásd Acta Ord. Min. 1897. Fascicul. IV.)

Litánia paduai szent Antalról.

(Magán ájtatosságra).

Uram irgalmazz nekünk.

Krisztus kegyelmezz nekünk.

Krisztus hallgass minket.

Krisztus hallgass meg minket.

Mennybeli Atya Isten!

Megváltó Fiú Isten!

Szent Lélek Ur Isten!

Szent Háromság egy Isten!

Szentséges Szűz Mária!

Istennek Szent Anyja!

Szűzeknek szent Szüze,

Paduai Szent Antal!

Spanyolországnak dicső magzatja.

Olaszországnak uj világossága.

Pádua városának drága kincse,

Szent Ferencz méltó tanítványa s rendének
ékessége,

Krisztusnak választott barátja,

Isten igéjének frigyládája,

Uram irgalmazz nekünk!
Krisztus kegyelmezz nekünk!
Krisztus hallgass minket!
Krisztus hallgass meg minket!
Mennybeli Atya Isten!
Megváltó Fiú Isten!
Szent Lélek Ur Isten!
Szent Háromság egy Isten!
Szentséges Szűz Mária!
Istennek Szent Anyja!
Szűzeknek szent Szüze,
Paduai Szent Antal!

S e | A. 13 |

Könyörgés ereitől!

Az evangéliumnak buzgó hirdetője
A halaknak csoda szónoka,
Alázatosságnak tündöklő példája,
Engedelmességnek tiszta tükre.
Szegénységnek hiv szeretője,
Szüzességnek szeplőtelen lilioma.
Szent életnek követendő példája,
Betegek segítő orvosa,
Romlott tagoknak meggyógyítója,
Bélpoklosok tisztítója,
Üldözöttek biztos menedéke,
Foglyok szabadítója,
{Szegények és árvák kegyes gyámola,
Eltévelyedettek kalauza,
Megtérők vezér csillaga,
Gonosz lelkek rettentője,
Vízben veszélyezettek biztos kikötője,
Háborgó tenger csillapítója,
Hajótörést szenvedőknek jó remény foka,
Károsodottak pártfogója,
Elveszett javak megtérítője,
Döghalál és minden veszedelmek eltávolítója,
Minden szükségünkben segítőnk,
Isten előtt szószólónk,
Dicsőséges szent Antal

Isten! irgalmazz nekünk,
Uram! kegyelmezz nekünk,
Isten! irgalmazz nekünk,
Uram! hallgass meg minket,
Minden gonosztól,
Azon irgalmasságod által, melylyel paduai
szent Antalt a gonosz világ, test és ör-
dög hatalmától megmenteni méltóztattál.
Minden bűntől,
Azon végetlen kegyesség által, melylyel
paduai szent Antal ártatlanságát meg-
őrizni méltóztattál,
A te haragodtól,
Azon határtalan jóságod által, melylyel pa-
duai szent Antalt kegyelni méltóztattál,
Az ördögnek rajtunk való győzedelmétől,
Azon kegyelmes jóvoltod által, melylyel
paduai szent Antalt gonosz lelkek réppen-
tőjévé tenni méltóztattál,
Minden veszedelemtől,
A te kedves szolgáltnak paduai szent An-
tálnak esedezése által,
Döghaláltól, éhségtől és hadaktól,
A te kegyelmesen elválasztott barátodnak,
paduai szent Antálnak szószólása által,
Szent parancsolataidnak megszegésétől,
Paduai szent Antálnak nyájas társalkodója,
a te szent Fiad által.

Isten báránya! ki elveszed e világ bűneit.

Kegyelmezz mi nekünk.

Isten báránya! ki elveszed e világ bűneit.

Hallgass meg minket.

Isten báránya! ki elveszed e világ bűneit.

Irgalmazz mi nekünk.

Krisztus! hallgass minket.

Krisztus! hallgass minket.

Uram! irgalmazz nekünk.

Krisztus! kegyelmezz nekünk.

Uram! irgalmazz nekünk!

Mi Atyánk. Üdvözlégy.

V. Imádkozzál érettünk paduai szent Antal.

F. Hogy méltók lehessünk a Krisztus ígéretére.

V. Uram! hallgasd meg könyörgésemet.

F. Es az én kiáltásom jusson elődbe.

Könyörögjünk.

Kegyes és kegyelmes Jézus! a ki paduai szent Antal Konfesszorodat szüntelen csudáknak fényességével ékesited: engedd kegyelmesen, hogy a miket az ő érdeme által hiven kérünk, az ő esedezése által

hathatósan megnyerjük. Ki élsz és uralkodol az Atyával és Szent Lélekkel egyetemben, mind örökön örökké. Amen.

Szenvedők reménye és öröme, dicsőséges Szent Antal! Te a fölségesnek reád sugárzó csodatevő hatalmából a döghalált és nyavalyákat távoztatod, a betegeket gyógyítod, a vészes tengernek parancsolsz, általad a foglyok szabadságokat, a nyomorodottak tagjaik épségét s a károsultak vesztett javaikat visszanyerik és színed előtt minden veszély és szükség elenyészik. Hirdeti ezt boldog Paduának népe; hálásan érzik, megsegített számtalanok. Kérünk, óh dicső jótevője a szenvedőknek! lásd a mi nyomorúságunkat is: miként lelki és testi bajok környékeznek, a kísértetek veszélyei tátongnak körülöttünk, a bűnnek rablanczai szorítanak, a szükség és nyomor sokasodik fejünk fölött. Ins ges állapotunkban segítő oltalmad alá futunk, s oronova esedezünk, légy jelen nehéz és mindenkori szükségünkben kegyes vigasztalónk, légy közbenjáró szabadítónk, hogy pártfogásodat érezvén a Mindenhatót veled együtt dicsérhessük most és mind örökké. Amen

Régebbi idők óta szokásban levő magán- ajtatosság paduai szent Antalhoz.

Az Oltári szentség előtt, vagy más helyen az Oltári szentség fölött való elmélkedéssel egybekötve s térden állva mondandó könyörgések.

Első könyörgés.

Óh szentséges és mindenek felett áldott Szent Háromság! mély alázattal borulok le Krisztus Jézusnak az Oltári szentségben valóságosan jelen levő szent Teste és Vére előtt, áldva s dicsérve tégedet, amaz égő szeretetért, melylyel paduai Szent Antalt, a te szent színed látásának örökké tartó boldogságára kiválasztottad, benne nagy kedved telt s véghetetlenül örvendezni méltóztatól.

Azért óh felséges Isten! legyen neked áldás, dicsőség, bölcsesség, hálaadás, hatalom és erősség, tőlem és minden teremtetten alkotmányidtól mennyben és a földön, örökön örökké. Amen!

Itt mindazon ajándékokért és kegyelmekért, melyekkel Isten paduai szent Antalt e földi életben

és az örökkévalóságban megáldotta, fennállva mondandó :

Egy : Mi Atyánk és Üdvözlég.

Második könyörgés.

Óh szentséges Szent Háromság ! leborulok előtted s teljes szivemből hálákat mondok neked, azon végtelen szeretetért, melylyel paduai Szent Antal a te szivedet, Istenségednek mindenhatóságával vonzotta, hogy a te határtalan kegyességednek bősége által égi kincseket nyerhessen s azokat a hozzá folyamodóknak, a te isteni dicsőséged öregbítésére s az ő tiszteletének gyarapítására, osztogathassa.

Azért óh felséges Isten ! stb. mint az : Első könyörgés után ; s fennállva : *egy Mi Atyánk, Üdvözlét* mondandó ugyan arra a szándékra, mint fennebb.

Harmadik könyörgés.

Óh szentséges Szent Háromság, világosságnak Atyja ! Ime ! szent Felséged előtt magamat a föld poráig megáldozva, kérlek tégedet ama szent szeretetért, melylyel pa-

duai szent Antalnak szívét már e földön betöltötted, — világosítsd meg az én szívemnek sötétségét; gyulaszd fel bennem a te irántad való tökéletes szent szeretetnek lángját, hogy ez által minden vétkes indulat s kívánság szívemben kialudjék s ezután mindenekben dicső paduai Szent Antal példája szerint, egyedül csak a te nagyobb dicsőségedet keressem és így egykor tégedet, lelkem egyetlen boldogító reménységét feltalálhassalak.

Azért óh felséges Isten! stb. mint az első és második könyörgés után.

Más könyörgés.

Oh én szerelmes védnököm! Paduai szent Antal! egybekapcsolva az én szeretetemet, a mi Urunk Jézus Krisztus édes szívének lángoló szeretetével, melyből szent szívét dárdával átveretni engedte, testének sebeit elviselte, — kérlek téged, mutasd be a Mindenható Istennek Jézus és a te érdemeidet, hogy az én n. n. szorongattatásaim és szükségeimből felsegítessem s mind-

azokkal, kik szükségükben általad megsegítettetek, én is örvendetes szívvvel hirdethessem, hogy az ő hív szolgájában, Paduai szent Antalban bizonyosan él és uralkodik az Isten, mind örökkön örökké. Amen.

Ezután mondatik: *Paduai szent Antalt dicsérő Karének*. Lásd 115. a lapon a hozzácsatolt imával; erre folytatólag: *Paduai szent Antal litániája*; lásd a 123 l. A litánia végén: *Egy Mi Atyánk, egy Üdvözlet*, — a következő imákkal:

V. Imádkozzál érettünk paduai szent Antal.

F. Hogy méltók lehessünk a Krisztus igéretére.

Könyörögjünk.

Legyen segítségére Uram! kérünk a te népednek, dicső hitvallód paduai szent Antalnak szüntelen való áhítatos buzgó könyörgése; tegyen az bennünket méltókká a jelen földi életben a te kegyelmedre és a jövőben nyerjen nekünk örökké tartó örömet.

Ur Isten! kit az anyaszentegyház

csodálatosnak hirdet szenteidben. kiknek közbenjárása s szószólása által a nyomorúságok között segítségére vagy népednek, — engedd nekünk, hogy a te hitvallód paduai szent Antal érdemei és esedezései által kérésünkben meghallgattassunk, minden szorongattatásainkban általad megoltalmaztassunk és a te isteni dicséretedben soha meg ne szünjünk.

Óh édes Jézusom! a te szeretetnek üdítő harmatát áraszd a mi tikkadó szívünkbe és paduai szent Antal esedezése által minden bűnünk mocskától tisztíts meg.

Ur Isten! kinek színe előtt semmi bűn által szennyezett meg nem állhat, — tekints reánk kegyesen, kiknek bűneit szent Fiad drága vérével letörteni méltóztattál s engedd kérünk, hogy paduai szent Antal könyörgéseiért úgy éljünk a jelen való jókkal, hogy szívünk örökké tartó javaidat szüntelen kívánja

Örök mindenható Ur Isten! ki a te hiv szolgádat, paduai szent Antalt sok kegyelmeid között, egyszersmind azzal is boldogítád, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus,

a te szent Fiad nyájas társalkodója lenne, engedd kérünk, hogy a kinek áldott emlékezetében örvendezünk, annak ájtatos esedezése segedelmével a közelgő s jelen való veszedelmektől és az örök haláltól megmenekedjünk és az angyalok társaságába juthassunk. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által, a ki Te veled és a Szent Lélekkel él és uralkodik mind örökön örökké. Amen.

Látható és láthatatlan ellenségeink eltávolítására s minden más szükségünkben alkalmas zsoltárszerű imádság.

Kelj fel minden ügyemben védő Pártfogóm, a Mindenható előtt hathatós Szószólóm, és siess az én segítségemre dicsőséges szent Antal!

Kelj fel óh isteni szeretetnek csudálatos Tükre, és szélleltsd el, minden ellenségeimet.

Mondd az én lelkemnek : a te üdvösséged segedelme vagyok én ; szegyenüljenek és gyaláztassanak meg a te védő paizsod ereje által minden lelki ellenségeim.

Mert ha az Ur nem oltalmaz engem, a te esedezésed által, egyetlen lelkemen diadalmat vesznek.

Légy nekem segítségül, és rontsd meg az ő kariokat, hogy áldjam az Ur nevét, ki nem adott engem ellenségeim hatalmas kezébe.

Cselekedjél kérlek velem irgalmasságot, emelj fel engem azoknak hatalma fölé, kik gyűlölnek engem ; és vegyék eszökbe, hogy te esedeztél érettem és te vigasztaltál engem, óh dicsőséges szent Antal !

Én keserűségimben mondtam : talán a bűnök sötétsége beborit engem, és a felséges Isten az én gonoszságimnak útját gyűlöli.

Megelőzőm azért őtet a penitencia tartásnak szellemével és kiáltok, és az Ur nevét segítségül hívom.

Megvallom magam ellen hamisságomat az Ur előtt, hogy megbocsássa nekem minden bűnömet.

Ime dicsőséges szent Antal ! magam mellé veszek tégedet, és úgy megyek az Isten szent széke elé.

Uram Jézus Krisztus ! Te előtted semmi

kivánságim és konyhullatásim sincsenek elrejtve: vétkeztem az Eg ellen és Te ellened és már nem vagyok méltó fiadnak hivatni; — vétkeztem a tenger fővényének sokasága szerint és megsokasodtak az én istentelenségeim, és nem vagyok méltó az ég magasságának tekintetére, istentelen gonoszságaim sokasága miatt.

De Te vagy Uram, a ki a bűnösökkel irgalmasságot cselekedel és a te gyönyörűséged, hogy az emberek fiain könyörülsz.

Te vagy, a ki nem akarod halálát a bűnösnek, hanem, hogy megtérjen és éljen.

Benned biznak, a kik ismerik a Te nevedet, mivel el nem hagyod a Téged keresőket, Uram!

Ne szállj tehát Uram ítéletre a te szolgáloddal (szolgálóddal); mert úgy, ki igazul meg az élők közül a Te szined előtt?

Hanem emlékezzél meg a te könyörületességeidről, melyek öröktől valók; és bocsásd meg bűneimnek istentelenségét.

Jusson szined elé az én imádságom, és a Te kegyed szerint, végy ki minden szükségemből.

Mert eltávozott minden tanács tőlem:
és az én erőm megfogyatkozott.

Te vagy egyedül az én oltalmazó
Istenem: oltalmamnak háza, hogy megszabadíts engem.

Add meg tehát nekem a te áldásodnak
örömét: és Paduai szent Antal érdeme által
könnyebbítsd gyötrelmeimet.

Segíts meg engem Uram. Istenem! én
erősségem, én oltalmam, én szabadítóm.

Hogy szétszaggatván bűneimnek és elle-
neimnek törét: énekeljem Neked, a dicséret,
tisztelet és szeretetnek új énekét.

Dicsőöséges szent Antal! minden kéré-
seimet, könyörgéseimet s buzgó óhajtasimat
mutasd be Krisztus Jézusnak és hathatós
közbenjárásoddal ajánljad Ő neki, a ki nem
leölt kosok vagy áldozati borjuk vérével,
hanem mint kegyes pelikán, saját szentséges
Vérének drága árán váltott meg, midőn a
keresztfán érettünk kegyesen meghalni és
harmadnapon halottaiból feltámadni méltóz-
tatott, mint a mi Eletünk, Üdvösségünk és
Váltságunk. Kinek legyen dicsőség és tiszt-
esség mindörökön örökké. Amen!

V. RÉSZ.

É n e k e k.

I. Ének.

D a l l a m : Mennyországnak királynéja.

Kisded Jézus szerelmese,
Szűz Anyjának szűz kedvese,
Fényeskedő sok csudákkal
Üdvözlégys dicső szent Antal!

Szent életnek remek képe!
Kesergőknek édessége.
Vészben forgók reménysége.
Mindenek kész segítsége.

E siralomnak völgyéből,
Az inségek tengeréből,
Mennybe hozzád folyamodunk,
S buzgó szívvél sóhajtozunk.

Óh Szent Antal! légy pártfogónk,
Jézusodnál közbenjárónk,
Velünk közölje malasztját,
Adja bűnünk bocsánatját.

Hogy e zarándok életben,
Járjunk Isten tetszésében,
Holtunk után mennyországba
Fogadjon boldogságába.

V. Imádkozzál érettünk paduai szent Antal.

F. Hogy méltók lehessünk Krisztus igéretére.

Könyörögjünk.

Örök mindenható Úr Isten! ki a te hív szolgádat, paduai szent Antalt sok kegyelmeid között, egyszersmind azzal is boldogítád, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus, a te szent Fiad nyájas társalkodója lenne, engedd kérünk: hogy a kinek áldott emlékezetében örvendezünk, annak ájtatos ese-

dezése segedelmével a közelgő veszélyektől és az örök haláltól megmenekedjünk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által, ki Te ved és a Szent Lélekkel egyetemben él és uralkodik örökön örökké. Amen !

II. Ének.

Da l l a m : Dicsérjétek s tiszteljétek.

Üdvözlégý te Olaszhonnak fényes csillaga,
És Pádua városának ujon kelt napja ;

Dicsőséges Szent Antal,

Teljes lelki malaszttal

Világ előtt nevezetes sok csudák által.

Üdvözlégý sok szegényeknek gazdag tárháza,
Eltévedett bűnösöknek hiv kalauza ;

Bizodalmunk záloga,

Isteni hit bajnoka,

Tenger vize halainak csoda szónoka.

Üdvözlégý mint szomorodott szívek reménye
Isteni szent kegyelmeknek lelki edénye,

Jézus benned vigadoz,
Szived vele gyuladoz,
Szerelmétől egész tested szentül bágyadoz.

Üdvözlégys nagy szeretője a szegénységnek,
Szeplőtelen lilioma a szüzességnek,
Szent életnek tüköre,
Jó erkölcsök mestere,
Légy szent Antal, hiveidnek mennybe vezére.

Óh szent Antal, te Istennek kedves szolgája,
Kegyelmesen elválasztott Jézus barátja,
Tisztelettel könyörgünk,
Esedezzel érettünk,
Szükségünkben ne hagyj minket, légy segítségünk.

Dicsőség a nagy Istennek magas mennyeekben,
Atya, Fiú, Szent Léleknek mind egyetemben;
Teljes szent Háromságnak
Igaz egy Uraságnak
És tisztelet legyen mai Hitvallójának.

*V. Minden szükségünkben és szorongat-
tatásainkban ;*

F. Légy segedelmünk paduai szent Antal !

Könyörögjünk.

Úr Isten! Örvendeztesse meg anyaszentegyházadat paduai szent Antalnak, a te boldog hitvallódnak ájtatos esedezése, hogy isteni segedelmeddel gyámolittassék minden ügyeiben s örökké tartó örömöket nyerhessen. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen!

III. Ének.

D a l l a m : Sok csudákkal, égi jókkal.

Spanyolország szép magzatja!

Teljes szent malasztokkal,

Olasz honnak lett védatyja,

Paduai szent Antal!

Jézus nyájas hű barátja.

Mária pártfogoltja!

Áldunk lelki vigassággal,

Üdvözlünk buzgósággal.

Hívd én lelkem szükségedben
E nagy szentnek oltalmát,
Mindennemű inségedben
Pártfogói hatalmát,
Őt az Isten elválasztá
Kegyével elárasztá,
Lenne hivek segítője
Elnyomottak védője.

Szavaira a tengernek
Csillapodnak habjai,
Es figyelve gyülekeznek
Mélységéből halai,
A döghalál s bétegségek,
Veszélyek és inségek,
Engednek közbenjártának,
Vett csoda hatalmának.

Bélpoklosok és bénáknak
O leve orvoslója ;
Lánczra fűzött rabfoglyoknak
Szabadság megadója ;
Balzsama a szenvedőknek
Ura gonosz lelkeknek ;
Károsultak könnytörője
Fájdalmunk enyhítője.

Oh Istennek nagy szolgája !
Dicső szentek karában ;
Kegyeinek kincsosztója
Anyaszentegyházában ;
Buzgón hozzád ragaszkodunk,
Kik itt alatt nyavalygunk
Könyörögj testvéreidért.
Tisztelő hiveidért.

Szánd meg nyomoru sorsunkat,
E siralom völgyében ;
Szenvedő állapotunkat
A testnek börtönében ;
Nyerjen nekünk könyörgésed,
Közbenjáró kérésed,
Küzdésünkben segedelmet,
Elestünkben kegyelmet :
Hogy áldhassuk Megváltónkat,
Mennyei szent Atyánkat
S dicsérhessük magas mennyben
Most és örökké. Amen.

Könyörgés paduai szent Antalhoz közbenjárásáért, az isteni kegyelmek elnyerhetésére.

V. Imádkozzál érettünk, dicsőséges szent Antal!

F. Légy Isten előtt szószólónk!

Könyörögjünk.

Dicső szent Antal! Tekints reám az égi honból. Mivel te, minden hozzád folyamodónak segedelmére vagy, ne vedd meg az én húzgó fohászkodásaimat sem. Ki a mennyei seregek társaságában vég nélkül örvendezel, óh nézz le reám s midőn előtted esedezem, légy segedelmemre szükségeimben. Te ugyan az örök boldogság hazájában vagy már, de azért most is szüntelenül kiárasztod áldásaidat minden halandó gyermekére a földnek és vigasztalás nélkül nem hagyod azokat, kik kétkedés nélkül, bizalommal hozzád fordulnak, mert az örök irgalmú Istennek szent akarata az, hogy az inség s nyomorban enyhet nyerjenek mindnyájan, kik téged óh paduai szent Antal segítségül hívnak.

Azért én is hozzád jövök s alázattal esedezve könyörgök előtted: nyerd meg Istentől bűneim bocsánatát, hogy gonoszságaim miatt örökre el ne veszszek, hanem, ki most gyarlóságomat megtört szívvvel siratom, egykor az angyali karokkal örvendezhetni méltónak találtaaszam az égben.

Esedezzel hát érettem az isteni Föltség előtt, a ki nem az igazak, hanem a bűnösök keresésére küldötte Egyszülöttét. Engeszteld meg részemre az eget, mert általad bizton reménylem kinyerhetni az isteni kegyelmek bőségét. Tedd, hogy az Úr Jézus, valamint az ő legszentebb Szűz Anyja Máriának szemei előtt kedvet találhassak s a te pártfogásodra támaszkodva vétkeim szennyétől kitisztulhassak; világosítsd meg szívem sötétségét és óh kedves szent Antal! taníts meg engemet az Úr szent akaratjának betöltésére. Mert hozzád fordulok oltalomért, hiszem, hogy nem szégyenülök meg. Te ismered jól az én lelkem szegénységét s elhagyatottságát, ha éjjel úgy, mint nappal nem sietsz segítségemre, rajtam nem könyörölsz, a kár-

hozat veszedelmébe ejt a gonosz ellenség,
mely mindig ébren van körülöttem. Jöjj,
óh jöjj! és légy az én védelmem; ne en-
gedd, hogy midőn közbenjárásodért buzgón
esedezem, meghallgattatás nélkül távozzam
előled, ki a szentek dicsőségében vég nél-
kül örvendezel a menyü választottjai kö-
zött. Amen!

IV. Ének.

Irta: B e r e g i Sándor.

D a l l a m : Dicsérjétek, tiszteljétek.

Oh szent Antal, egyházunknak fénylő csillaga!
Padua ős városának védő angyala!

Hozzád zeng föl énekünk,

Kérd az Istent érettünk:

Bocsássa meg vétkeinket mindenkor nekünk!

Oh szent Antal, szegényeknek hű pártfogója!
Kesergőknek, bánkódóknak vigasztalója!

Az árvák és özvegyek,

Kiket gondok gyötrenek,

Pártfogásért, szószólásért hozzád esedeznek.

Óh szent Antal, jó szüléknek kegyes, hű társa!
Az ártatlan gyermekeknek igaz barátja!

Ne hagyd őket vétkezni,
És örökre elveszni.

Hanem óvd meg és tanítsd meg Istent szeretni.

Óh szent Antal, kárvallottak hű segítője!
Az elveszett igaz jószág földerítője!

Nyujtsd, kérünk, védelmedet,
Hathatós segélyedet,
Vigasztald meg oltalmaddal tisztelőidet.

Óh szent Antal egyházunknak fénylő csillaga!
Pádua ős városának védő angyala!

Hozzád zeng föl énekünk,
Kérd az Istent érettünk :
Bocsássa meg vétkeinket mindenkor nekünk!

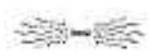
Ima paduai szent Antalhoz.

Jóságos Isten ! ki egyedül művelsz csodálatos dolgokat és a ki csodálatra méltó vagy szenteidben és választottaiddban, kik-

nek csodatevő hatalmat adni méltóztatól és a kiknek közbenjáró könyörgését kegyesen meghallgatod, én a te szorongatott teremtményed, méltatlan szolgád (szolgálód), eme (itt megnevezhető a szükség), szükségemben a te véghetetlen jóságod trónusa előtt térdeimre hullva dicsérem és magasztalom megmérhetetlen kegyességedet, melyben a te kedves szolgádat, paduai szent Antalt, az én dicső pátrónusomat és a hozzá folyamodókat is mindenkor részesítetted, a midőn szent Antal közbenjáró esedezésére: a holtaknak az életet vissza adtad, — a nyomorultak inségét enyhítetted, — a szerencsétlenségeket megszüntetted, — az ördög csalárd törekvéseit megghiúsítottad, — a halálos nyavalyákat meggyógyítottad, — a betegeknek egészségét helyre állítottad, — a vizek pusztító áradatát meggátoltad, — a foglyoknak szabadságát biztosítottad, — a károsodottakat földi javakkal, a testben sérülteket ép tagokkal megáldottad, — minden veszélyt és inséget enyhítettél. Hirdeti, beszéli mindezt, nemcsak Paduának boldog

népe, mely a te kedves hitvallód szent Antal áldásaiban oly bőségesen részesült, de legbensőbb hálával vallják azok is mindnyájan, kik az ő szószólása folytán meghallgattatást nyertek. Mindezekkel együtt én is dicsőítem és magasztalom kimondhatatlan irgalmadat és jószágodat, óh teljhatalmú Atya Isten, legbölcsebb Fiú Isten és legkegyesebb Szentlélek Úr Isten! Egyszersmind alázattal esdve s leborulva könyörgök, hogy paduai szent Antal, a te csodatevő választottad hathatós pártfogása által ezen (itt a szükség ismét megemlíthető) és minden szükségeimben, ma és mindenkoron a legkegyesebben engemet meghallgatni méltóztassál.

Nyerd meg ezt nekem, óh választott s annyira szeretett kedves pártfogóm paduai szent Antal! Amen.

V. Ének.

D a l l a m: Dicsértessél óh Mária!

Áldja szivünknek érzése,
Dicsérje nyelvünk zengése,
Csodatevő szent Antalt,
Kit Isten felmagasztalt.

A n é p: Szent Antal vedd fel ügyünket;
Védj Isten előtt bennünket;
Légy nekünk,
Vezérünk,
E rögös földi pályán,
S gyámolunk a végórán!

Te Istennek hű szolgája,
Égő szeretet csodája,
Szüzesség lilioma,
Szent életnek harczosa.

A n é p: Szent Antal stb.

Ki a szivnek tévelygését
És hitbeni kétkedését
Meggzüntetted s az égnek
A bűnöst is megnyered.

A n é p: Szent Antal stb.

Dög-halál s sok betegségnek
És a kesergő sziveknek
Te vagy vigasztalója,
És kegyes orvoslója!

A nép: Szent Antal stb.

Vesztett jókat vissza szerzed,
A károkat megtérited,
Ezt sokan tapasztalják
S az Istent magasztalják.

A nép: Szent Antal stb.

Elleneink, ha dúl-fulnak,
S bajaink megsokasodnak
Szent Antal lesz oltalmunk,
Ha hozzá folyamodunk!

A nép: Szent Antal stb.

Szóval: minden szükségünkben,
Testi-lelki ügyeinkben
Paduai szent Antal!
Bennünket megvigasztal.

A nép: Szent Antal stb.

(A régi szövegből átdolgozta P. Kovács Gergely.)

Midőn a szentséggel áldás adatik, először énekeltetik :

Szent vagy Uram! Szent vagy;
Minden felett szent vagy,
Jézus kenyér színében,
Az Oltári Szentségben.

A pap kezébe veszi az Oltári Szentséget s énekli :

Pap: *Legyen áldott az Urnak szent neve!*

Nép: *Most és mindörökön örökké!*

Pap: *A mi segedelmünk az Ur nevében van!*

Nép: *Ki az eget és a földet teremtetten!*

Pap: Az oltártól kifordulva :

A mindenható Atya †, Fiú † és Szentlélek † Isten áldása szálljon reátok és maradjon rajtatok mindenkor.

Nép: *Amen.*

Erre énekeltetik térden állva :

Hallgasd meg! hallgasd meg!
Uram, az áldásnak szavait;

Tekintsd meg, tekintsd meg,
Népednek buzgó fohászait;
Őrizz minket veszélytől,
Őrizd meg nemzetünket
Minden veszedelemtől !

T A R T A L O M.

Előszó	9
------------------	---

I. RÉSZ.

A kápolna története	11
Török pusztítás 1661-ben	11
Mák János megmenekedése	13
Hallerkői Haller Karolina látomása	17
Jubileumi búcsú és a kápolna megáldatása	19
A kápolnán eszközölt nevezetesebb javítottatások 1773-tól	22

II. RÉSZ.

Szent Antal tiszteletére vonatkozó adatok	
1720-tól	24
A szent Antal „Társulat“ keletkezése 1772-ben s az erre vonatkozó püspöki jóváhagyó levél	29

XIV. Kelemen pápa a Társulatnak búcsúkat ad 1773—1897. évig beiratkozott tagok száma	35
sorrendben	40
A Társulat egyházi előjárói	43

III. RÉSZ.

A társulati tagok köteleességéről	46
a) Teljes búcsú	47
b) Nem teljes búcsú	48
A kötelmek, senkit bűn alatt nem köteleznek	51

IV. RÉSZ.

Gyónási imák	52
Aldozási áhitatok	71
A szent kilenczed alatt tartatni szokott keddi ájtatosságokról	80
Litánia Jézus szentséges nevérol	81
Szent mise alatti imák	85
Lorettói litánia	107
Mennyországnak királynéja	109
Mennynek királyné asszonya	110
Mennyországnak királynéja; Oh Mária! . . .	111
Paduai szent Antal dicsérote	115
Búcsú ájtatossági imák	118
Fohász	121

Litánia paduai szent Antalról	123
Régebbi idők óta szokásban levő magánájtatosság paduai szent Antalhoz	128
Látható és láthatatlan ellenségeink eltávolítására s minden más szükségünkben alkalmas zsoltárszerű imádság	133

V. RÉSZ.

É n e k e k.

1) Kisded Jézus szerelmese	137
2) Üdvözlégy te Olaszhonnak	139
3) Spanyolország szép uagzatja	141
4) Óh szent Antal egyháznknkuak	146
5) Áldja szivünknek érzése	150
Áldás	152

Györgyjakab Márton kiadása.

